

Razprava o ustavnih amandmajih

Naša družba je pred tem, da reformira ustavo. Njen cilj je, da v sedanjem obdobju predvsem ustrezneje opredeli pravno politične in družbeno ekonomske funkcije federacije in v zvezi s tem določi političnemu in ekonomskemu razvoju primernejše odnose med federacijo in socialističnimi republikami. Vse to pa terja drugačno strukturo organov federacije, ta nova struktura pa bo dosegla namen le, če bo hkrati s tem, da bo upoštevala stabilnost sistema, poudarila tudi drugo funkcionalnost in nujno potrebno učinkovitost. Ob tej in številnih drugih ustavnih reformah se postavlja vprašanje, kakšna je pri tem vloga delovnih ljudi. Smer našega razvoja in interes delovnega človeka je v tem, da odloča o pogojih za svoje delo in o rezultatih svojega dela, da sam ureja svoje življenje in življenje naroda, ki naj suvereno in samostojno razvija svoje gospodarsko in duhovno bogastvo, napreduje na osnovi lastnega dela in je v polni meri odgovoren za svoj razvoj. Kljub naporom organiziranih subjektivnih sil jugoslovanskega družbenopolitičnega sistema za sedaj še ni takšen, kot bi ga delovni ljudje — ki jih ustava razglasa za nosilce oblasti — želeli in zaslužili. To je razlog več, da se bo v okviru SZDL širom naše domovine razvila javna razprava o ustavnih amandmajih. Gre za korenite spremembe, ki priredajo vsakega posameznika, zato jih ni mogoče izvesti zgolj z dogovori političnih vodstev, ampak je potrebno sodelovanje vseh ljudi.

V javni razpravi o ustavnih spremembah bi naj vsak-

do spoznal, kako so te spremembe povezane z njegovim položajem v delu in družbi sploh. Zato bo v vsaki krajevni skupnosti in drugih samoupravnih organih delavcev imel možnost spoznati predloge, jih sprejeti ali z u temeljitvijo odkloniti.

Ormoška občinska konferenca SZDL je 10. aprila pričela z organizacijo razprav o ustavnih spremembah. Raz-

prave bodo po vseh krajevnih centrih širom občine in bodo trajale do 24. aprila. Vodstvo ormoške OK SZDL meni, da bo največ razprav posvečenih kmetijstvu. Občani namreč upravičeno pričakujejo, da bo ta panoga dejavnosti, ki je v ormoški občini najštevilnejša, v bodoče deležna enakopravnega obravnavanja kot sedaj.

jr

Kulturo naj krojijo ljudje, ki jo poznajo in ki vedo, kaj pomeni

Tudi v Ormožu temeljna kulturna skupnost

Prejšnji teden v petek so tudi v Ormožu ustanovili temeljno kulturno skupnost. Ustanovitve te, za našo izgubljalno se kulturo pomembne ustanove, so se udeležili tudi: Andrej Fekonja, predstavnik temeljne kulturne skupnosti Ptuj in Ormož, Franc Novak, predsednik in Miljan Vičar, tajnik SO Ormož ter predstavniki družbenopolitičnih organizacij Ormoža.

Uvodni referat je imela predsednica občinskega sveta zveze kulturno prosvetnih organizacij Ormož, Mimica Pišek. Povedala je, da so priprave na ta dogodek bile dolge in naporene. Dolgo ni bila sprejeta ustrezna zakonodaja in marsikateri kulturni delavec je že majal z glavo in pričakoval, so že, da bo to spet ena spodbudnih resolucij, ki bo kot mnoge pred njo hitro pozabljena.

Temu pa ni bilo tako. Nova zakonodaja, ki je bila končno sprejeta, je omogočila kulturni boljše finančne pogoje in s tem tudi nekaj več upanja za njen nadaljnji razvoj. Vprašanje kulture v Sloveniji pa s tem še vedno ni rešeno in kljub vsemu še obstaja bojazen, da bo razpadla na kulturo za izbrance in kulturo za množice. To misel je podkrepila s podatki analize o kulturi med gradbenimi delavci. Od 5000 anketi-

ranh je 59 odst. takšnih, ki leta 1970 niso videli nobenega filma, 61 odst. nobene gledališke predstave, 49 odst. delavcev sploh ne bere časopisov. Če bi v ormoški občini izvedli podobno analizo, bi ti podatki verjetno bili še poraznejši. Zato je prav, da pozdravimo spodbudo za dogovor v kulturi iz vsebinsko programskih izhodišč.

Družbo je treba osvestiti, da z ustanavljanjem kulturnih skupnosti gre za več kot začasno pravno in finančno rešitev kulture, da to ne bodo le nekakšne kulturne banke ali prostor za prerakanje, koliko bo kdo dobil. Zakon določa za financiranje kulture 0,5 odst. od republiškega prometnega davka in avtorskih pravic. S tem se sredstva za kulturo ustaljujejo in niso več predmet vsakoletnega pogajanja in to omogoča več načrtnega dela.

Ormoška skupnost bo denar porabila za saniranje položaja v kulturi nasploh in v posameznih kulturnih ustanovah, še posebej zlasti v knjižnicah.

Prevelika je bila posrednost med tistimi, ki kulturo financirajo in tistimi, ki v njej delajo. Zato naj usoda kulture krojijo tisti ljudje, ki jo poznajo in ki vedo kaj pomeni. Programi so ponekod preveč vrhunski, drugod pa spet preveč diletantski,

nekvalitetni in nezanimivi. Neposredni interes in želje občana bodo morale biti prenešene v kulturno skupnost, ki bo morala povezovati dosežke poklicnih in amaterskih gledaliških in drugih kulturnih skupin delovnemu ljudstvu.

Skupščina temeljne kulturne skupnosti Ormož šteje 23 članov in je sestavljena iz predstavnikov kulturnih, prosvetnih, družbenopolitičnih in delovnih organizacij or-

moške občine ter iz predstavnikov zavodov izven občine, ki pa za občino opravljajo določene kulturne naloge.

Sprejeli so tudi poslovnik in statut skupnosti, izvolili člane predsedstva ter predsednika in podpredsednika skupnosti. Predsedniško funkcijo je prevzela Mimica Pišek, ki je obenem tudi predsednica občinskega sveta ZKPO Ormož.

jr

ŠVEDSKI AMBASADI 11001 - BEOGRAD

Pariska 7

Novinarji iz območja občine Ptuj, zbrani na svojem rednem delovnem sestanku z ogorčenjem obsojamo gnusn zločinu teroristov v Stockholmu, ki so ga zagrešili nad jugoslovanskim veleposlanikom Vladom Rolovcem in delavcem na našem veleposlaništvu. Od švedskih oblasti odločno zahtevamo:

- da najstrožje kaznujejo zločince;
- da preprečijo vsako nadaljnje delovanje teroristov;
- da zagotovijo popolno varnost jugoslovanskih diplomatskih in drugih predstavnikov ter naših delavcev na Švedskem.

V Ptuj, 9. aprila 1971

AKTIV NOVINARJEV OBČINE PTUJ

MAJŠPERK SE PRIPRAVLJA

V Majšperku bodo v nedeljo popoldne ob 15. uri na zelo svečan način proslavili 30-letnico ustanovitve OF slovenskega naroda in 30-letnico vstaje jugoslovanskih narodov. Na skupnem sestanku predstavnikov krajevne organizacije SZDL in sindikalnih organizacij z območja Majšperka so izdelali podrobnejši program priprav na proslavo, na katero so povabili prebivalstvo s celotnega območja. Na proslavi bo govoril predsednik občinske konference SZDL Ptuj Zdravko TURNŠEK.

Pester kulturni program bodo izvajali člani pevskega in tamburaškega zbora ter

folklorne skupine delavskega kulturno umetniškega društva »Karlo Mrazovič« iz Murskega Središča iz občine Čakovec. V programu pa bodo sodelovali tudi člani delavskega prosvetnega društva »Svoboda« Majšperk in kulturne skupine osnovne šole Majšperk.

Tako bodo občani krajevnne skupnosti Majšperk med prvimi v občini proslavili dya zgodovinsko pomembna jubileja, ob tem pa bodo v svojo sredino z odprtim srcem sprejeli svoje drage goste iz SR Hrvatske, katerim izrekajo priskrbo dobrodošlico!

F. B.

TEMELJNA KULTURNA SKUPNOST

Prejšnjo sredo popoldne (7. aprila) je bila v čitalnici ptujske študijske knjižnice ustanovljena ptujska temeljna kulturna skupnost.

Predpriprave na ustanovitev kulturne skupnosti občine Ptuj je opravil poseben pripravljalni odbor, ki ga je imenovala ptujska občinska skupščina. Ta je pripravil začasen poslovnik in začasen statut ter organiziral ustanovitveni zbor. Tega so se udeležili skoraj vsi predstavniki prizadetih organizacij s področja kulture ter predstavniki javnosti, ki delegirajo v

organe kulturne skupnosti svoje predstavnike.

Delovne organizacije s področja kulture, ki so članice kulturne skupnosti iz občine Ptuj, so: Pokrajinski muzej, Ptuj; Ljudska in študijska knjižnica, Ptuj; Radio Ptuj; Tednik, Ptuj; Kino, Ptuj; in Zgodovinski arhiv, Ptuj; druge članice kulturne skupnosti pa so še občinski svet zveze kulturno prosvetnih društev Ptuj; Temeljna izobraževalna skupnost Ptuj in predstavniki gospodarskih organizacij.

VREME

do nedelje, 25. aprila 1971.

Zadnji krajec bo v nedeljo, 18. aprila, ob 13.58. Napoved: bo spremenljivo in hladno vreme. Pogosto bo rahlo deževalo, vmes pa bodo močnejše plohe. Se bo vetrovno.

Alojz Cestnik

Odbor za obrambo- Sadilni material in na vprašanja spomladanska obdelava vinogradov

Pri občinski konferenci SZDL Ptuj

Planinsko društvo v Ptuj pomaga s svojo društveno aktivnostjo uresničevati obrambne priprave za SLO.

V lanskem in letošnjem letu so povečali svojo društveno dejavnost in sprejeli veliko število mladincev v svoje vrste. Organizirali so razne akcije, kot npr. akcijo »pionir-planinec«, katera jim je veliko pripomogla k temu uspehu. Tudi vzgoji so posvetili vso pozornost, organizirali so planinsko šolo, ki je pričela s poukom 5. marca 1971 in v kateri si 80 mladincev pridobiva solidno planinsko vzgojo.

V letošnjem jubilejnem letu, ko praznujemo 30. obletnico socialistične revolucije, so planinci vnesli v svoj program delovanja tudi obrambno vzgojo svojih članov in močnejše poudariti vlogo planinstva, kateremu pripada posebno mesto v krepitvi obrambnih sposobnosti naših ljudi, posebno še mlade generacije.

Že po svojih društvenih merilih in svojem načinu dela vzgajajo planinci fizično in moralno kakovostnega človeka. Na svojih pohodih morajo večkrat premagovati številne ovire, da bi prišli srečno do zaželenega cilja. Morajo se znati orientirati, bodisi po naravnih znanjih, kakor tudi s kompasom in karto. V obrambnem smislu pridobijo neprecenljivo znanje, kot je orientacija, nudenje prve pomoči, živeti v prirodi in kar je še posebno pomembno, pridobijo na svojih težkih pohodih močno fizično kondicijo. Krepi se tudi skromnost, tovarištvo in disciplina ter do podrobnosti spoznavajo kraje in ljudi, kar je posebno pomembno v težjih primerih vojne.

V letošnjem programu zgoraj omenjenega društva, zasledimo tudi razna tekmovanja, namenjena počastitvi 30. obletnice vstaje naših narodov.

V počastitev dneva zmage bodo organizirali interno tekmovanje pionirskih ekip osnovnih šol in mladinskih ekip srednjih šol v Ptuj.

Predvideli so tudi markazijske akcije, trasiranje haloške transverzale in začetek maskiranja partizanskih poti v Haložah. To je zelo lepa poteza planincev ob letošnjem jubilejnem letu.

V počastitev dneva mladosti bodo organizirali tradicionalno srečanje mladincev z drugimi društvi.

V počastitev dneva borca bodo organizirali izlet na Pohorje k spomeniku legendarnega Pohorskega bataljo-

na, ki je izkrvavel v težkem boju z nadmočnim sovražnikom.

S temi tekmovanji so se planinci v Ptuj vključili v proslavo 30. obletnice vstaje naših narodov in obenem so povečali tudi svojo društveno dejavnost s pritegovanjem velikega števila mladincev v svoje vrste in s strokovno planinsko vzgojo, ki jo nudijo svojim članom. Mladinci, ki bodo pridobili strokovno znanje v planinskem društvu, fizično kondicijo in moralne kvalitete, bodo sposobni, da danes ali jutri, v primeru potrebe, branijo svojo domovino. Zaradi tega planinsko društvo v Ptuj ogromno prispeva k pripravam za SLO.

To priznanje so dobili tudi v sredo, 7. aprila 1971, od odbora za obrambna vprašanja pri občinski konferenci SZDL Ptuj, ki je med drugim obravnaval uspehe in neuspehe v društvih na območju naše občine, ki imajo velik obrambni značaj. Pri razpravi so člani odbora dali vse priznanje planinskemu društvu za njegovo aktivno udejstvovanje na vseh področjih družbene aktivnosti in bi želeli, da tudi ostala društva uberejo takšno pot, da povečajo svojo društveno aktivnost, da pritegnejo čim več mladine v svoje vrste, da organizirajo vzgojo in da vnesajo v svoje programe tudi elemente obrambne vzgoje.

Med razpravo je bilo tudi ugotovljeno, da nekatera društva v naši občini stremijo za tem, da bi ostala maloštevilna in da bi gojila predvsem vrhunski šport, težnja — malo ljudi in ti dobri, da dosežejo vidne uspehe na enem ali dveh vrhunskih tekmovanjih letno, kar jim pomaga k popularnosti z zelo majhnim številom ljudi.

Te težnje poedincev so zelo nevarne in škodljive z vidika obrambnih sposobnosti in tudi družbene aktivnosti nasploh, kajti s tistimi maloštevilnimi športniki ne utrjujemo obrambne sposobnosti domovine. Obrambna sposobnost naše dežele zavisi od celokupnega našega prebivalstva od strokovnega znanja in fizične kondicije.

Zato mora v bodoče naša družba v večji meri podpirati tista društva, ki bodo imele v svojih vrstah čim več mladine, nudila tej mladini strokovno znanje, povezano z rekreacijo in z obrambno vzgojo.

Karel Zmave
Sledi nadaljevanje

V Sloveniji je precej starih izžerpanih vinogradov, pa tudi opuščenih, ki niso več donosni, zato je obnova takih vinogradov nujna. Čeprav je obdobje, ko se sadjarji in vinogradniki odločajo za nakup sadik in sajenja že mimo, naj navedem le nekaj načel, ki so izredno važne ob nabavljanju sadilnega materiala. Sadilni material lahko po predpisih pridelujejo in dajejo v promet le tiste organizacije, ki so vpisane v register pridelovalcev sadilnega materiala. Zasebniki lahko pridelujejo sadilni material le v kooperaciji z registriranimi družbenimi drevnicami in trsnicami. Na drobno se smejo ukvarjati tudi druge organizacije, če izpolnjujejo splošne pogoje za prodajo.

Mnogo zasebnikov v različnih republikah prideluje slab in sortno nezanesljiv sadilni material. Od takega materiala ni pričakovane pridelke, pa tudi sorte se pokažejo pozneje druge, kot so bile navedene ob nakupu. Sadilni material, ki ga pridelava delovna organizacija in ga da v promet, mora biti pakiran in plombiran. Za posamezno sadiko, ki je v drobni prodaji mora predpisana deklaracija — etiketa o kakovosti sadilnega materiala, vsebovati naslednje podatke:

1. ime in sedež delovne organizacije, ki je sadilni material pridelala in ga dala v promet.
2. vrsto in sorto sadilnega materiala,
3. vrsto uporabljene podlage,
4. število in datum ter rok veljavnosti deklaracije.

To so le v kratkem navedene osnove o predpisih sadilnega materiala, nikakor pa se še ne moremo izogniti vprašanju njegovega zdravstvenega stanja. Zato pomena kakovostnega sadilnega materiala ne moremo gledati samo s stališča sort dozorelosti sadilnega materiala in razvitosti koreninskega sistema.

Najbolj pereča vprašanja so danes virusne bolezni vinske trte, kar imenujemo infektivna degeneracija vinske trte. Protivirusnim boleznim se ne moremo boriti neposredno s kemičnimi sredstvi. Kemična sredstva pridejo v poštev za neposredno borbo, t.j., da uničimo škodljivce, ki prenašajo virusne bolezni v naravi (listne uši, cikade) ali tretiramo zemljo proti nematodam.

Osnovni cilj predpisov o sadilnem materialu je, da se zagotovi pridelovanje kakovostnega in zdravega sadilnega materiala, kajti le takšen material je osnova za uspeh in rentabilnost nasadov.

Če smo nabavili kakovosten in zdrav sadilni material, moramo tega tudi dobro posaditi. Kakšne medvrstne razdalje bomo uporabljali, je odvisno predvsem od vzgoje trsov. Razraščeni trsi morajo imeti več prostora kot šibki. Razdalje so od 1.20 do 2 m trs od trsa. Za vinsko trto je značilno, da zahtevajo njene korenine mnogo zraka in toplote. Glede na zemljo vinska trta ni zahtevna rastlina, saj raste na čisti.

5. Uničujemo razne plevel.

Pri spomladanski obdelavi moramo zelo paziti, v kakšnem stanju zemljo obdelujemo. Če je mokra, jo z delavo zbijemo in zamažemo, ter je potem dolgo ne moremo popraviti. Zemlja ne sme biti mokra, kajti le tako bomo dobro prezračili, uničili plevel in jo napravili rodno. Spomladanska obdelava naj bo plitvejša od zimske obdelave, četudi zimska obdelava ni bila izvršena, globoka spomladanska obdelava zemljo izsušuje. V preteklih letih, ko še korenine niso popolnoma razvile, priporočajo globlja obdelava čim bolj pa se korenine razširajo tem bolj gremo

KMETIJSTVI

sto peščenih do najbolj težkih glinastih zemljah. Trta si išče hrano v različnih globlinah zemlje, kar je odvisno od toplote, vlage in zraka. V različnih vrstah zemlje je tudi različna globina korenin. Čim težja je zemlja tem bližje površini so korenine. Čim lažja je zemlja tem globlje prodirajo korenine in temu primerno tudi uvedemo način obdelave zemlje.

Če so bile cepilneke posajene v jeseni, prvo leto po sajenju spomladaj cepilneke odgrnemo, zemljo pa obdelamo, pravtako v dvoletnem nasadu. Kaj dosežemo z obdelavo?

1. Rahljanje in zračenje.
2. Povečanje količine vlage v zemlji.
3. Pripravimo rastišče koreninam.
4. Vnesemo lahko razna gnojila, npr. nitromonkal.

Trgovskega podjetja »ZARJA«, Ormož

priporoča vse vrste blaga široke potrošnje v svojih prodajalnah in gostinskih obratih na področju občin:

ORMOŽ, LJUTOMER, VARAŽDIN, IVANEC, NOVI MAROF IN LUDBREG.
SE PRIPOROČA

kolektiv trgovskega podjetja »ZARJA«, Ormož

Preprosto in jasno o ustavnih spremembah

Za uvod v to pisanje nekaj pojasnil in opravičil hkrati. Ustavna dopolnila, ki so zdaj v središču pozornosti vse jugoslovanske javnosti, so razmeroma obsežna in zadevajo pomembnejša vprašanja našega družbenega življenja, ne samo stvar, ki so brez dvoma najbolj usodne za prihodnost delovnega človeka kot posameznika, za vsak jugoslovanski narod posebej, ter naposled, vendar ne nazadnje, za skupno življenje vseh narodov in narodnosti v Jugoslaviji. Urejanje vseh teh odnosov nikakor ni preprosta stvar, zato tudi besedilo ustavnih dopolnil (tako bomo imenovali teh naših sestavkih ustavne amandmaje, ker se nam zdi, da ta beseda še najbolj verno nadomestuje izraz amandma) ni preprosto. Slišati je mnogo tožb, da teh dopolnil ljudje v celoti ne razumejo ter se zato tem težje znajdejo v razpravljanju o njih. Urednik me je naprosil, naj popolnoma preprosto, v vsakomur razumljivem jeziku poskušal razložiti tisto, kar je v predlaganih ustavnih spremembah posebej pomembno in kar bo zanimalo preprostega kmeta, delavca ali logarkoli že.

Odkrito povedano je to precej huda naloga. Hvaležna zato, ker se zavedam, da pojasnujem najširšemu krogu bralcev stvari, ki bi jih sicer težko razložil z muko razvozlali, huda pa je, ker je tako zamotane in vse prej kot enostavno pisane stvari težko, predvsem pa tvegano preprosto razložiti. Izpostavljam se namreč nevarnosti, da mi bodo pravniki ali drugi očitali, da stvar preveč poenostavljam in izkrivljam, da jih celo zmota in razlagam. Kljub temu mi je žal, da je naloga, ki sem jo dobil, tolikanj hvaležna, da se jo je vredno lotiti, saj gre za to, da spoznamo z nekaj pomembnimi stvarmi širok krog ljudi. To predvsem mi je pred očmi, ko se lotevam tega pisanja. Vsako kritično opozorilo, popravek ali pobuda bralcev mi bo pri tem v veliko pomoč.

Ustava je najvišji zakon vsake države. V njej so zapisane temeljne pravice državljanov, postavljen družbeni in politični red države. Ustava je osnovno izhodišče za vso drugo zakonodajo, ki mora biti v celoti z njo usklajena. O tem, ali je določen zakon ali kak drugi predpis skladen z ustavo, presoja ustavno sodišče, ki lahko zakon celo odpravi, če meni, da nasprotuje načelom, postavljenim v ustavi.

Mejniki v ustavnem življenju SFRJ

V ustavnem življenju socialistične Jugoslavije je nekaj mejnikov, ob katerih se moramo kratko ustaviti. Prvo ustavo po vojni smo dobili Jugoslovani leta 1946. V njej so bila združena načela, ki jih je sprejelo že II. zasedanje Antifašističnega sveta Jugoslavije leta 1943. ter načela politične in zakonodajne prakse, ki so se uveljavila že med NOB in po osvoboditvi do sprejetja te prve ustave.

Jugoslavija je doživljala po vojni izredno hiter gospodarski in družbeni razvoj,

šla je skozi mnoge trdne preizkušnje. Vse to je spreminjalo našo stvarnost, porajalo nova spoznanja ter nas sililo, da spremenjenim razmeram prilagodimo tudi ustavo, sicer bi ostala ta neživljenska, uzakonjala bi nekaj, kar je družbena vsakdanost že zdavnaj prerasla. Zaradi tega smo leta 1953 izdali takolimenovani ustavni zakon, ki je pravno izrazil vse tisto, kar je bistveno novega zraslo v gospodarskem in političnem življenju od leta 1946 dalje. V tem času je vzniknila ter se začela urediti sniževati zamisel o samoupravljanju in to predvsem je dobilo svoj izraz v ustavnem zakonu.

Naslednjih deset let razvoja in izkušenj je narekovalo odločitve, da se lotimo temeljite spremembe tako ustave iz 1946 kot tudi ustavnega zakona iz 1953. Ustava, ki je bila sprejeta leta 1963, je združila oboje, vzelo pa bi nam preveč časa, če bi hoteli opisovati, kakšne vse so bile novosti, ki jih je ta ustava utrdila. Naj povemo samo to, da so dobile v njej poseben odraz takrat že bogate izkušnje delavskega in družbenega samoupravljanja.

Življenje seveda ne miruje, se ne drži ustav in zakonov, gre svoja pota, družba pa jih mora sproti kolikor moč uravnjavati po načelih družbenega reda ki se ji zdi za njene razmere, predvsem pa za njene ljudi najbolj sprejemljiv. Pri nas nismo ustave nikoli smatrali za vse čase dan in nedotakljivi zakon, ki se ga razvoj družbe in vse številne spremembe v njej ne tičejo, ampak smo, kot vidimo tudi iz tega bežnega pregleda razvoja ustavnosti pri nas, sledili življenju, izkušnjam in novim spoznanjem. Vse to je narekovalo tudi spremembe ustave.

Tako smo se zdaj po osmih letih odkar smo sprejeli zadnjo ustavo, spet znašli pred tem, da terja življenje od nas ne novo ustavo, ampak take dopolnitve, ki glo-

boko posegajo vanjo. Res je, da smo že pred nekaj leti morali sprejeti nekatere spremembe oziroma dostavke (19 po številu), ki pa še zdaleč niso imeli tako globokega pomena, kot ga imajo zdaj predlagani amandmaji (dopolnila).

Gre za dejansko upravljanje s stvarmi

V zadnjih letih so v Jugoslaviji dozorela nekatera zelo pomembna vprašanja, ki so vse bolj zahtevala odgovor v obliki čisto določenih sprememb na gospodarskem področju, v organizaciji skupne države, v družbenem življenju pa še ponekod drugod. Samoupravljanje je postajalo z leti takorekoč osnovno področje družbenega in političnega zanimanja množice ljudi, ki so se z njim srečevali pri svojem vsakdanjem delu, v svoji življenjski okolici, pa tudi zunaj svoje delovne organizacije. Vendar je tako da vse samoupravljalске pravice iz razlogov, s katerimi se bomo v teh člankih o ustavnih dopolnitvah še srečevali, ljudem še niso zagotavljale tudi dejanskega upravljanja s stvarmi. Predvsem pa ljudje, tudi tisti, ki so sedeli v raznih samoupravnih telesih, niso mogli odločati ne v svoji delovni organizaciji, ne v drugačni obliki v občini ali republiki o večjem delu tistih sredstev, ki so jih s svojim delom ustvarili. Ne gre pri tem namreč samo za tisti del sredstev, ki je namenjen osebnemu dohodku, plačam, ampak za tisti večji del ustvarjenega dohodka, ki se je v vseh mogočih oblikah odhival na najrazličnejša mesta, kjer so o njem odločali drugi.

Spremeniti takšno stanje, zagotoviti več materialnih pravic samoupravljalcem, delovnim ljudem, gospodarskim organizacijam, občnam in naposled republikam, to je osrednji namen ustavnih dopolnitev, njihov glavni politični cilj.

Hočemo samostojne in močne republike

S temi vprašanji je neposredno povezan tudi položaj republik in njihovega odnosa do zveze. Po vojni se je iz nekaterih razlogov o katerih bomo še govorili, čedalje bolj krepila moč državnega centra, federacije ali zveze kot smo navajeni reči. Razvoj jugoslovanskega državnega sistema je šel v tako smer, da se je zmanjševala samostojnost republik, večale pa so se pristojnosti in vpliv zveznih oblastvenih, gospodarskih in še mnogote-

rih drugih centrov moči. Za takšne pristojnosti so bila seveda potrebna tudi materialna sredstva, denar, zato je prišlo do tega, o čemer smo govorili malo prej: velik del sredstev, ki so jih ustvarjali v delovnih organizacijah, v republikah, se je odhival v vseh mogočih oblikah v center in se potem od tu delil spet navzdol. Na kakšen način, po kakšnih načelih in za kaj vse, tudi k temu se bomo še vrnili. Vse to pa je seveda ustvarjalo določene politične napetosti in nezadovoljstvo v republikah. Čedalje bolj živo in močno je postajalo spoznanje, da smo prišli v našem družbenem razvoju tako daleč, ko je treba te stvari spremeniti, razširiti federacijo številnih obveznosti, ji zmanjšati pristojnosti in prenesti večji del tega na republike. Skratka napraviti republike samostojne, odgovorne v celoti za svoj razvoj, zvezi pa prepustiti samo tisto, kar je nujno, da opravlja v imenu vseh republik.

Čaka nas še drugi del ustavnih sprememb

To sta dva spleta glavnih vzrokov, zaradi katerih se je politično in oblastno vodstvo Jugoslavije na pobudo tovariša Tita lotilo pred dobrega pol leta pripravljati spremembe in dopolnitve zvezne ustave. Z med oblikovanjem dopolnil, ki so zdaj v javni razpravi pa se je pokazalo, da terja doseženi družbeni razvoj v Jugoslaviji še mnogo širši poseg v ustavo. Sedanjí predlogi namreč ne posegajo v skupščinski sistem, v občine in ne urejajo vseh vprašanj, ki so še odprta v samoupravljanju. Zaenkrat spreminjamo ali pravzaprav dopolnjujemo tisto, kar je že v sedanjem trenutku nujno. Drugi del ustavnih sprememb naj bi bil na vrsti v naslednjih dveh letih, ker je potrebno za to mnogo dela in skrbna pretehtavanja.

Podrobneje se bomo sedaj predlaganih ustavnih dopolnil lotili v naslednjih številkih.

I. Rudolf

Problemi KS Lovrenc na Dr. p.

Da je krajevna skupnost Lovrenc na Dr. polju v finančnih težavah, ni treba posebej poudarjati. Po neuspelem referendumu je to normalna stvar. Nekateri posamezniki mislijo, da bi svet krajevné skupnosti moral zato tem bolj gospodariti z obstoječimi sredstvi. Kaj bi moral pravzaprav svet opraviti v tekočem letu? Pokopališče je lepo urejeno. Mrliško vežo, ki je dograjen v surovem stanju, bi bilo treba dokončno urediti. Treba je napraviti 200 m nove ograje. Ker sedanji prostor poštnega urada ne ustreza potrebam, je postavila PTT zahtevo: ali primeren prostor, ali ukinitev pošte v Lovrencu. Rešitev so poiskali v gasilskem domu, zraven pa so se preselili pisarno KS, ki je tudi bila v neprimeren prostor. Toda krajevna skupnost mora nadomestiti gasilec prostor, ki so ga ti odstopili. Krajevna skupnost ureja tudi avtobusni čakalnici v Lovrencu in Apačah. Če pa pogledamo finančna sredstva, ki so za vse te potrebe na razpolago, vidimo, da jih je mnogo, mnogo premalo. Lanskoletna prostovoljna akcija za mrliško vežo je dala 850.000 S d.n. odborniki pa so se zavzeli, da bodo s prostovoljnim delom izkopali vodovod od KZ do pokopališča.

Krajevna skupnost računa na veliko razumevanje prebivalstva pri reševanju vseh

teh in drugih krajevnih problemov. Teh je namreč še precej: v nedogled ne bo mogoče trpeti stanja, ki je vedno hujše v zvezi s cestami zaradi vse večjega prometa motornih vozil, prah je namreč neprestano v zraku, treba bo misliti na skupen vodovod, ker grozi okužba talne vode itd., zato bo nujno potrebno ponovno misliti na to, da bi z našeto akcijo začeli reševati vse te odprte zadeve. Rešiti pa ne bo mogoče ničesar brez sredstev. Zato bo treba misliti na noven referendum in zbirati potrebna sredstva najprej v domačem krogu, ker le v tem primeru lahko računa KS na sredstva širše družbene skupnosti.

Za 8. avgusta letos pripravljajo lovrenške organizacije srečanje lovrenških rojakov, ki so zapustili kraj in živijo sedaj drugje. Teh je okrog 500. Na programu bo nastop pevskega zbora in godbe iz Kidričevega, folklorne skupine iz Cirkovec, domačega pevskega zbora, šolarjev, gasilcev in drugih. Pripravljalni odbor bo ukrenil vse, da se bodo rojaki res počutili kot doma. Vprašanje je samo, kaj bodo mislili o prizadevnosti občanov, ko bodo videli te raztrgane ceste. Kdaj bo asfaltirana cesta Kidričevo—Majšperk? Če bi to opravili do letošnjega občinskega praznika, bi naredili precej. DF

Mladoletniško prestopništvo v ptujski občini

Komandir postaje milice, Stane Širovnik:

»Število kaznivih dejanj, ki jih zagrešijo mladoletni storilci, iz leta v leto narašča, narašča pa tudi število storilcev teh dejanj.

Od skupnega števila obravnavanih kaznivih dejanj v letu 1970 (1693 kaznivih dejanj), so mladoletniki storili 287 kaznivih dejanj ali 16,9 odst., kar je 47 kaznivih dejanj ali 19,5 odst. več, kakor v letu 1969.

Mladoletni storilci so zagrešili 72 raznih tatvin, 38 odvzemov motornih vozil, 31 kaznivih dejanj poškodovanja tuje stvari, 23 vlomnih tatvin in 27 kaznivih dejanj lažje telesne poškodbe. Sledijo tatvine mopedov, ogrožanje varnosti prometa, majhne tatvine, požigi, zaželežili pa smo po eno kaznivo dejanje mladoletnih oseb v goljufiji, hudih telesnih poškodb, nezakonitega lova in ogrožanje varnosti. Registriranih je bilo še nekaj raznih drugih kaznivih dejanj, ki jih je skupaj 47.

Vsa zgoraj navedena dejanja je storilo 357 mladoletnih storilcev. Med njimi je 119 starejših mladoletnikov, ki so storili 105 kaznivih dejanj, 102 mlajša mladoletnika, ki so storili 79 kaznivih dejanj in 136 otrok do 14 let starosti, ki so storili skupaj 103 taka dejanja, ki imajo sicer vse znake kaznivega dejanja, manjka pa jim subjektivni element, to je, element kazenske odgovornosti.

Število mladoletnih storilcev se je v primerjavi z letom 1969 povečalo za 35 ali 10,9 odst. Med njimi je mnogo povratnikov. Mladoletniki so storili tudi več težjih kaznivih dejanj, kar nas o-

pozarja na resnost problema. Največji številčni porast mladinske kriminalitete beležimo pri kaznivih dejanjih odvzema motornega vozila, ki je kaznivo dejanje po členu 254/a KZ. Ta pojav pri nas ni osamljen, saj je tovrstna kriminaliteta še bolj množična v večjih mestih, pa tudi v drugih republikah.

Če primerjamo število 287 kaznivih dejanj, ki so jih zagrešili mladoletniki, s številom 1406 kaznivih dejanj, ki so jih storile polnoletne osebe, vidimo, da je razmerje 16,9:83,1 odst. dokaj ugodno v korist mladoletnikov. Tudi razmerje 357 mladoletnikov proti 1142 polnoletnim storilcem nam dovolj jasno pove, da problem mladinske kriminalitete v občini Ptuj vendarle ni tako zaskrbljujoč, kot se zdi na prvi pogled.

Da bi preprečili nadaljnji porast mladinskega kriminala pri nas, bo treba poseči po strožjih ukrepih zoper mladoletne delinkvente in najti boljše oblike za učinkovitejšo prevzgojo vseh tistih, ki so zašli največkrat po krivdi svojih staršev ali slabe družbe na pot kriminalne dejavnosti. Le tako bomo preprečili ali vsaj delno omejili to družbeno zlo.

Med ljudmi vlada prepričanje, da je mladih prestopnikov največ. Iz navedenega lahko sklepamo, da je prav nasprotno in da ravno starejši »potegnejo« za seboj mlade ljudi, ki še niso sposobni presoditi, kaj je dobro in v prid njim in družbi in kaj je škodljivo njim in družbi.

FK

svoje zaostalosti.

To zaupanje je še toliko večje, ker so izvedli referendum v času, ko naše gospodarstvo pretresajo stabilizacijski ukrepi, med katere prav gotovo lahko štejemo padec dinarja, kot drugo, da se našim kmetom obetajo dokaj visoke obremenitve in ko cene na tržišču nenehno rastejo. Nekje smo brali, da so naše gospodarske organizacije prijavile uradu za cene nekaj nad 30.000 »novih« proizvodov, za katere zahtevajo nove, višje cene. Kakšni so ti »novi« izdelki, nam je prav gotovo jasno.

Več kot na dlani je, da smo pri vsem tem potrošniki povsem nemočni in kljub temu se prebivalci v Veliki Nedelji in v okolških vaseh niti lotilo malodušje. Nasprotno. Z glasovanjem so dokazali, da so še pripravljeni za družbene akcije, čeprav bodo marsikje te dodatne obremenitve težko zmogli, da bo marsikje treba ta denar privarčevati drugje.

Pri tem se samo spomnimo, da so recimo v Lovrencu na Dravskem polju že dvakrat imeli referendum in obkraj so dobili premalo število glasov za uvedbo krajevnega samoprispevka. Kje so tu vzroki za takšno nezaupanje v vodstvo krajevnih skupnosti, ali pa so morda vzroki drugje? Vsekakor pa je upati, da bodo ljudje v tej krajevni skupnosti naposled spoznali, da je tudi njim potreben krajevni dinar, če hočejo imeti boljše ceste, urejeno pokopališče, cestno razsvetljavo in drugo.

F. H.

TEDNIK, VAŠ LIST

ŠE VEDNO PEREČE VPRAŠANJE CEST

Na nedavnem zboru volilcev v Kidričevem je med drugimi perečimi problemi krajevnih skupnosti bilo tudi zelo mnogo govora o stanju cest na območju krajevnih skupnosti. Seveda je v prvem redu bilo govora o cestah IV. reda, katere bi naj urejevala krajevne skupnosti, ki bi seveda za to morale dobiti določene vsote denarja od občine, ki te ceste vzdržuje. Tajnik krajevnih skupnosti Matevž CESTNIK je na razna vprašanja glede vzdrževanja omenjenih cest obrazložil, kako je s tem problemom, in dejal, da je v lanskem letu v mesecu maju menda bilo nekaj govora o tem, da bi se naj te ceste prenesle v pristojnost krajevnih skupnosti, vendar je takrat bilo rečeno, da jih vzdržuje komunalno podjetje in da bi tako še pač za lansko leto ostalo. Rečeno je tudi bilo, da ceste v Njivercah prav tako vzdržuje komunalno podjetje Ptuj, vendar so prebivalci Njiverca bili

Popis, popis, popis...

... je bilo zadnjih štirinajst dni slišati na vseh koncih in krajih. Vidiš prijatelja ali znanca, kako zamišljeno hiti po drugi strani ulice z nabito aktovko in veš, popisovalec! Mnogi so za nekaj časa opustili vsakdanjo službo in delo ter se odpravili s svinčnikom in popisnimi obrazci podatkom naproti. V ormoški občini je bilo približno 80 popisovalcev in vsi so svoje delo opravili pred potekom popisnega časa, to je pred 10. aprilom. Med ormoškimi popisovalci pa je Janko Sever, predmetni učitelj na osnovni šoli Tomaž, dosegel svojevrsten rekord. V enem dnevu je popisal kar 75 ljudi, zato smo ga prosili za krajši razgovor.

Znano je, da bodo podatke, ki ste jih popisovalci zbrali, obdelali v elektronskih računalnikih, zato je popisna polja bila malo »čudna« predvsem glede odgovorov. Kako ste se pripravljali na popis?

Janko: Preprosto! Vsi popisovalci smo imeli 3-dnevno instruktazo o načinu in izvedbi popisa. Tu smo se seznanili s popisnim materialom. Vsak dan smo tudi obdelovali enega od popisnih obrazcev in si tako pridobili »kvalifikacije« za praktični del popisa.

Kje si popisoval, v katerem delu ormoške občine?

Janko: Popisal sem vasi Trnovci in Senčak. To sta po moji oceni najzaostalejša in zato tudi najrevnejša kraja

ormoške občine. Ležita tromeji ptujske, ljubljanske in ormoške občine. Močvirni tereni in slaba ekonomika zmanjšujeta možnost ljudi ter velika oddaljenost od trga so za kraje karakteristični.

Koliko ljudi si popis skupaj in koliko na dan?

Janko: Ne spominjam se več točno, mislim pa, da sem popisal skupaj približno 75 ljudi. Prvi dan 60, drugi dan 75, naslednje dni pa nekoliko manj. Senčak in Trnovci sta razloženi vasi in so hla precej oddaljene druga od druge, zato sem popisal le ljudi dnevno.

Podatki popisa so strogo tajnost, vendar mislim, da s splošno oceno tvojega popisnega okoliša ne boš pregrešil. Kaj misliš?

Janko: To je zelo široko vprašanje. Ocenjo kraja lahko dal tudi če ne bi bil popisovalec in bi se po njem kar tako sprehajal, zato brez bojazni lahko povem nekaj stvari. Najprej naj povem da v teh krajih živijo dobri ljudje, ki so zadovoljni s skromnim kosom kruha, kozarčkom domačega vina. Oboje si pridelajo s prastarim orodjem našega kmetijstva kot je motika ipd. U kvarjajo se torej izključno kmetijstvom, ki pa je na redno nizki stopnji in o vem, če v tem primeru lahko sploh govorimo o kakšnem razvoju in napredku. So mogoče izjeme, vendar jih lahko zanemarimo. Veliko ljudi se preživlja s težkim delom. Videti je premere neobdelane zemlje, kaže znake, da je pred leti bila obdelana. Precej je ostarih ljudi, ki so jih mladi zapustili in odšli v svet. Ljudje niso dovzetni za kakšno koli mehanizacijo in je njihova sreča, ker si je nasprotnemu primeru ne mogli kupiti ali vsaj najeti Hiše so po večini stare 200 let. Mislim, da bi ljudje teh krajev morali nekaj pomagati. Ali s ceneno krediti ali pa kako drugače. Pred tem pa bi naša kmetijska pospeševalna služba morala najti pot do teh krajev in teh ljudi. Morala bi iti hiše do hiše od človeka do človeka.

Na koncu je Janko še vedal, da mu je kot prosvetnemu delavcu pri Tomaževem popisu zelo koristilo, nasprotno pa tudi zato, ker je postal spoznal kraje, od koder so in več kilometrov daleč prihajajo njegovi učenci. Ta bo tega otroka lažje razumel, saj prihaja iz socialnega kolja, ki zaradi svoje žilenske stiske nima dovolj časa niti volje popolno s beti za svojega šolarja.

M. F.

Janko, hvala lepa.

S SAMOPRISPEVKOM NAPREDKU NAPROTI

V Tedniku smo sicer že poročali, da so nedavno tega dokaj uspešno izvedli v Veliki Nedelji referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka. To bi sicer ne bilo nič posebnega, če vemo, da je v nekaj zadnjih letih večina krajevnih skupnosti že izglasovala uvedbo plačevanja krajevnega dinarja, ki je izključno namenjen za nekatere dodatne investicije v krajevnih skupnostih, kot je modernizacija krajevnih cest, poti, mostov, ureditev pokopališč, cestne razsvetljave in drugo.

O tem sicer ne bi več pisali, če nas k temu ne bi spodbudilo to, da so morali imeti krajevni faktorji v Veliki Nedelji v rokah močne karte, karte, ki se imenujejo zaupanje v vodstvo krajevnih skupnosti in zato je pričakovati, da bodo tudi sredstva, ki jih bodo v tej krajevni skupnosti zbrali v naslednjih petih letih res najbolj koristno porabili in da se bo v kraju marsikaj spremenilo, izboljšalo in bo tako kraj postal lepši, kot najvažnejše pa je prav gotovo to, da se bodo dvignili iz

Krajevni praznik v Središču

Letos poteka 30 let odkar naši narodi pričeli odkriti voj za svobodo in svoje pravice. Praznujemo tudi 30-letnico ustanovitve naše ljudske armade ter 30-letnico izseljenstva. Vsem tem praznikom je bil letos posvečen tudi XVII. krajevni praznik Središča ob Dravi in okolice. Vsako leto 11. aprila obujajo Središčani spomin na tragične dogodke nemškega terorja, ki je v Središču in okolici zahteval prek 80 smrtnih žrtev ter poslal na negotovo pot izseljenstva 179 prebivalcev tega kraja.

Slovesnosti in praznovanja žalostnega spomina so trajala

kretar OK ZKS, Rado Pušenjak, republiški poslanec iz Ljutomeru in drugi. V imenu občinskih družbenopolitičnih organizacij je prisotne pozdravil Silvo Bedrač ter v svojem daljšem govoru poudaril pomen tradicije NOV. O pomenu krajevnega praznika pa je spregovoril Edvard Pajek.

V prostorih osnovne šole so v jutranjih urah odprli razstavo pod naslovom Naši prijatelji v stanovanju. Tu smo lahko videli zbirko sobnih cvetlic, ptic pevk, knjig in vsega, kar človeku lepša stanovanje in življenje. Razstava je bila odprta dva dni.

Udeleženci svečane seje

ves prejšnji teden, zaključili pa so jih v nedeljo.

Zjutraj je bila komemoracija pri spomeniku padlih. Najprej je predsednik krajevnih organizacij zveze borcev NOV Anton Marčec položil venec na spomenik, potem pa spregovoril o deležu srediških žrtev pri zmagi naše narodnoosvobodilne vojne in tako središki praznik pomeni spoštovanje spomina žrtev in volje, da bo bodočnost lepša, srečnejša, da bodo napori v družbenem življenju dostojni velikih žrtev. Samo tako bomo dokazali, da smo zrel narod, ki ve, kje je njegovo mesto, in ki so mu svetli primeri lastne zgodovine kašpot v življenje. Komemoracija pri spomeniku je popestrila domača godba na pihala in recitacija Lidije Borko, učenke središke osnovne šole.

Svečane seje, ki je bila v kino dvorani, je pričel in pozdravil goste predsednik krajevnih organizacij SZDL Središče Edvard Pajek. Med gosti so na svečani seji bili tudi Milko Goršič, sodnik ustavnega sodišča SRS, Franc Novak, predsednik OS Ormož, Vlado Ožbolt, predsednik OK SZDL in zvezni poslanec, Schweiger Viktor, predstojnik organizacijske enote zavoda za šolstvo iz Maribora, Silvo Bedrač, se-

Izguba svobode pred 30 leti

Ponoči na četrtek, 10. aprila so prispele na Breg prve skupine nemškega vojaštva. Ptujski jugoslovanski pionirski bataljon pa se je umaknil na Turnišče. Nemška štuka-letala so ga napadla. Nanj so odvrgli petnajst bomb težkega kalibra, ki so ubile nekaj jugoslovanskih vojakov in poškodovale grajsko streho in park. Družini Hunker in Lippit, lastnici gradu, sta zbežali v bližnji mlin. Po napadu so se jugoslovanski vojaki umaknili proti Vidmu. Nemci so zasedli grad, z glavno silo pa sledili umikajoči se jugoslovanski vojski.

2. Nemško poročilo navaja, da so na potip rotji Leskovcu Nemci naleteli 10. aprila 1941 na bunkerje, ki so jih kmalu počili. Ko so nemški vojaki preiskovali civiliste glede orožja v gostilni Kos na Bregu, bi bili skoraj ustreljeni dva oborožena moža, lastnika gradu Lippita in revnega krojača Zavca, vendar do tega ni prišlo zaradi pojasnila gostilničarja o obeh možeh.

Tega dne je padel pri hajdinski postaji nemški vojak, ki so ga pokopali na Hajdini. Vedno več nemške vojske se je pomikalo skozi Ptuj. V noči na 10. april je prišel na breško šolo oddelček nemške pehote, nato pa obveščevalna enota. Skozi Ptuj in Breg so drvele močne avtomobilske kolone. V soboto, 12. aprila, je zahteval na Bregu nemški podoficir bencin, a Slovenci niso hoteli izročiti ključev od skladišča. Gasilci, nemški privrženci, zaproseni za bencin, so vdrli v skladišče in odprli Nemcem bencinske tanke.

Iz dnevnika UM

Nedelja, 6. 4. 1941:

Danes zjutraj se je pri nas začela vojna. Kako tuja mi je bila dotlej ta beseda, kljub temu, da smo prebirali vojna poročila s Poljske in iz Francije. Tedaj se mi je zdela vojna nekaj oddaljenega, toda ostudnega in zverinskega. Vendar smo se komaj zavedali, da so v potopljenih ladijah in sestreljenih letalih umirali ljudje, ki so si nemara prav tako želeli živeti, kot mi v tem mrzlem aprilskem dnevu, ko letajo štuke nad našimi glavami in sejejo grozo in strah. Na drugi strani Drave rijejo jugoslovanski vojaki po zemlji in delajo zaklone, iz katerih se pokaže včasih kakšna glava in takoj zopet izgine. Čez most neutrudno drdrajajo vojaški vozovi naše vojske. Ljudje so zbegani. Poroči-

la so zelo čudna. Po nekaterih so Nemci v Radgoni, po drugih v Ljutomeru, po tretjih v Slovenskih goricah, le nekaj kilometrov od nas. Kjerkoli so, njihov prihod je le še vprašanje časa.

Ponedeljek, 7. 4. 1941:

Se pred mesecem je bilo hajljanjem začela objemati no. Nikjer strahu pred smrtjo, nikjer groze pred nečim temnim, neznanim. Brala sem knjige, hodila na sprehode, se pripravljala na šolo. Včeraj so sanje o svetli prihodnosti zamrle. Danes živim popolnoma drugače. V kleti prisluškujem grmenju štuk in čakam, kdaj se bo sesedla streha nad našimi glavami in bo konec življenja. Ko nato gledam knjige na polici, se mi zdi, da se vse te vrednote rušijo v prah in da ni nikjer nikogar več, ki bi jih še lahko dvigal. Oče je odšel pred pol ure prek Drave. Petrolejka brli in rše čudne sence. Rada bi vedela, če bo kdaj na svetu še kaj sončnih dni. Od nekdaj prihaja zamolklo grmenje.

Torek, 8. 4. 1941:

Pretrsljiv je pogled na železne in lesene ostanke mostov, prek katerih so desetletja mirno hodili in se vozili ljudje. Vtisi se stopnju-

jejo in postajajo bolj in bolj pretresljivi. Dopoldne smo zagledali v Ptuj prve Nemce, ki so šli z brzostrelkami proti Dravi. Sami mladi nadtudi obrazi pod jeklenimi čeladami. Pest so se nam krčile od žalosti in občutka onemoglosti, ko smo poslušali trdo udarjanje švabskih škornjev po pločnikih. Potem je bilo zopet treba bežati v klet. Nad glavami so žvižgale granate, široko odprte oči so boljčale v temo. Nato je vse ponehalo.

Z druge strani Drave prihajajo le še posamezni strelji, ki pričajo, da se naši še drže. Po ulici je štorkljalo nekaj Nemcev. Vrata sosednje hiše so se odprla. Ze priletna vdova je planila s šopom rož in med glasnim hajljanjem začela objemati in poljubovati mlečnozobe zelence. Potem je planila izza vrat še služkinja, ki je nosila v rokah na pladnju najrazličnejše dobrrote. Obe sta tlačili vse tisto švabom v žepe in usta. Divjemu vpitju »Heil Hitler!«, je sledil žvižg granate, vrata so se s truščem zaprla. Nekje je treščilo. Znašla sem se spet v kleti. Nenadoma sem se zavedala in rekla: »Treba bi ji bilo pljuniti v obraz!« Ko »Komu?« je vprašala mama. Potem je sledila tišina.

Sreda, 9. 4. 1941:

Noč smo preživel v eni od sosednjih kleti, ki se je spremenila v moderno utrdbo z vedri vode in peska ter pisano množico sosedov in sosed, ki so zasedli vse prostore po drveh, premogu in golih tleh.

(Drugič dalje)

Kmetijski kombinat Ptuj – obrat za zadr. kooperacijo »Jože Lacko« in obrat »Tehnoservis«

prirejata

brezplačen servis

kmetijskih strojev za svoje člane — kooperante v torek dne 20. aprila 1971 od 6. do 14. ure v prostorih »Tehnoservisa« Ptuj.

Člani — kooperanti bodo na ta dan plačali le material, ki bo pri popravilih vgrajen, delo in strokovne nasvete v zvezi z vzdrževanjem kmetijskih strojev bodo strokovniaki opravili zastonj.

Član obrata za kooperacijo — kooperant lahko dvigne potrdilo o članstvu na sedežu svojega proizvodnega okoliša. Na osnovi tega potrdila

**BODO POPRAVILA KMETIJSKIH
STROJEV V »TEHNOSERVISU«
TA DAN ZASTONJ.**

Zakaj se člani delovne skupnosti ne zavedajo svojih pravic in dolžnosti?

Nihče ne bo nikomur ničesar podaril

Včeraj so se člani delovnega kolektiva gostinskega podjetja »Hotel Planina« iz Slovenske Bistrice na referendumu odločali za pripojitev h gostinskemu in trgovskemu podjetju »Pohorje« iz Maribora. Zal, zaradi zaključitve te številke Tednika ne moremo govoriti o rezultatu referenduma, zabeležimo pa lahko le nekaj utrinkov s sestavkov, ki smo jim prisostvovali, pred tem pomembnim korakom.

Nikakor ni naš namen, da bi kakorkoli škodili gostinskemu delavcem obeh organizacij, smatramo pa za pravilno, da opozorimo na nekatere dejstva, ki potrjujejo, kako malo delavci razmišljajo o svoji samoupravnih vlogi, ki je še vse kaj drugega, kot golo razdeljevanje prislužnega denarja.

Zamisel o združitvi bistriškega podjetja s kakšnim močnejšim partnerjem sega že nekaj let nazaj. Bistriško gostinstvo živetari iz leta v leto in povsem jasno je bilo, da tako dolgo ne bo več šlo. Zlasti so bila razmišljanja pospešena, ko se je s Kolonialami združilo gostinsko podjetje »Grad Statenberg«. Obstajali so predlogi, da bi se tudi GP Planina priključilo k tej integraciji, vendar je čas pokazal, da to ne bi bilo najbolj smotno.

Srednjeročni razvoj gostinstva in turizma v občini Slovenska Bistrica je predvideval spremembe, kljub temu pa imamo sedaj, ko so gostinci pred dejstvom, nekatere tehtne razloge za razmišljanje.

V povezavi z občinskim sindikalnim svetom je prišlo tudi do začetnih pogovorov o združitvi bistriškega gostinstva s »Haloškim biserom«, toda o tem kaj več besed kasneje.

Medtem so namreč v GP Planina razpisali referendum za združitev z že omenjenim mariborskim podjetjem. Na željo občinskega sindikalnega sveta Slovenska Bistrica je prišlo do sestanka članov sindikata, ki je bil 5. aprila, udeležili pa so se ga: predsednik skupščine občine Slovenska Bistrica Miro Kolenko, predsednik občinskega sindikalnega sveta Božo Strnad in tajnik te organizacije Ivan Frangež.

Takole je spregovoril uvodoma Božo Strnad: »Zaprosili smo za sestanek s člani sindikata, ker se moramo o integraciji pogovoriti kaj več. Zal moram v začetku ugotavljati, da smo za integracijo bistriškega podjetja z mariborskim izvedeli na cesti. Mislim, da je to malce žalostno. Nočem, da bi me napak razumeli, nikakor nisimo proti integraciji, nasprotno, že nekaj let trdimo, da je to izhod. Neprimerno se počutimo tudi tisti, ki smo se o tem pogovarjali s predstavniki ptujskega »Haloške-

ga bisera«. Smatram, da naša poslovna morala zahteva, da pogovore, ki smo jih načeli, tudi zaključimo, čeprav, ponovno poudarjam, nimamo nobenega interesa siliti k združitvi s tem ali onim. Tehtno moramo razpravljati o vseh možnostih in poiskati najboljše. Pri vsej stvari se mi zdi možno dvojje: ali je bil sklep delavskega sveta za izvedbo referenduma preuranjen ali pa »Pohorje« nudi zares najbolj idealne pogoje. Običajno je vzrok za hitro odločitev osebni dohodek, zavedati pa se moramo tega, da je združitev možna s tistim, v okviru katerega so mogoče vse možnosti razvoja. Vsekakor pa ne smemo misliti samo na danes, temveč na malce daljše obdobje. Zgolj obljube nam ne morejo zagotoviti ničesar.

Mislim, da so bila ob razgovorih s Haloškim biserom načeta nekatera zanimiva vprašanja, ki so bila zelo tehtna. Dejstvo pa je, da so delavci bistriškega podjetja razgovorov niso nadaljevali, zakaj, ne vem...

Nikakor pa se ne morem strinjati z združitvijo, ki ni tehtno preučena, z združitvijo, za katero člani delovnega kolektiva niso dobili v roke nikakršne analize, ki naj bi ponazorila, kje je bodočnost.

Potem se je v razpravi oglasil direktor GP »Hotel Planina« Maksimilijan Samc: »Najprej bi spregovoril o ekonomski analizi. Verjetno je vsem znano, da je izdelal ekonomski center Maribor perspektivni plan razvoja turizma in gostinstva za širše območje Maribora. Ta stvar je prav gotovo dobro preštudirana, predvidevajo pa, da naj bi bili v Mariboru le dve gostinski podjetji. Zaenkrat do realizacije ni prišlo, nastale pa so tudi določene spremembe ob združitvi hotela Slavije z ljubljansko Emono. Zakaj smo se torej odločili za mariborsko področje? Veže nas glavna prometna žila, v prihodnosti pa bomo dočakali tudi hitro cesto. Nujno je potrebna povezava. »Haloški biser« bo imel veliko skrb za zadovoljitev potreb ob drugi magistrali, ki bo potekala od Maribora prek Zagreba na Jadran. Mariborsko gostinstvo ima že izdelan načrt; kolikor se bomo priključili, nas bo razvoj poteg-

nil s seboj, to pa nam daje tudi trajno prosperiteto.

Ne gre samo za to, da delavcem dvignemo osebne dohodke, temveč nas pri združevanju vodi mnogo drugih momentov. »Haloški biser« je v zadnjih letih naredil nedvomno velik korak, trenutno pa so s svojimi sredstvi toliko angažirani, da ni pričakovati, da bi kaj več vložili tudi v bistriško gostinstvo. Tudi nam je bilo obljubljeno, da bomo o pogovorih, ki smo jih vodili na sindikatu, dobili zapisnik, pa ni bilo ničesar.

S strani predstavnikov družbenopolitičnih organizacij je bilo povedano, da je odločitev hitra. Mi menimo, da je naš razvoj zagotovljen v teh okvirih, za katere se odločamo. Vsekakor ne smemo pozabiti, koliko smo naredili v zadnjih treh letih. Od devetih milijonov starih dinarjev izgube smo uspeli do lanskega leta vložiti v sklade okoli 17 starih milijonov dinarjev, povečali pa smo tudi osebne dohodke za 40 odstotkov.

Predsednik skupščine občine Slov. Bistrica Miro Kolenko pa je menil: »Pri vsem me najbolj moti to, da današnje besede izvenijo kot da pritiskamo za to in zoper ono združenje. Tovariši direktor trdi, da je izdelan program za razvoj mariborskega gostinstva, kar pa še vedno ni pogoj, da se mora tudi bistriško tako orientirati. Mariborčani so izdelali načrte s svojih vidikov in so verjetno tudi predvidevali, kje so njihove nadaljnje možnosti razvoja. Poudariti moram, da mi v Slovenski Bistrici ne želimo imeti nikakršnih krčm več, temveč da hočemo urejeno gostinstvo. Tudi sam se ne morem strinjati z besedami tovariša direktorja, ki pravi, da mu je dal vsa zagotovila direktor »Pohorja«. Tako pomembni dogodki morajo biti resneje obeleženi. Mislim, da se razumemo, da ni vprašanje integracije, temveč da gre za njeno obliko.

Dobil sem občutek, da člani kolektiva le niso tako seznanjeni, kot bi morali biti. Se vedno je čas, da se izdela analiza, ki bo bolj tehtna kot dogovarjanja...

In spet smo prisluhnili Dožu Strnadu, ki je izrazil zadovoljstvo, ko je slišal nekatere argumente, ki govore v prid integraciji, poudaril pa je tudi, da bo še bolj zadovoljen, ko bo imel pred sabo napisano analizo, ki jo bodo podpisali odgovorni uslužbeni obeh podjetij.

Potem smo prisluhnili še

predsednici delavskega sveta Kosanki Kos: »Doslej nimamo v rokah nikakršnih trdnih zagotovil, da bodo obljube zares izpeljane. Gre torej zgolj za obljube, s katerimi pa se ne smemo zadovoljiti.

Predsednik upravnega odbora Ludvik Milkovič pa je menil: »Dobro veste, da že nekaj mesecev nimamo računovodje. Nikakor si ne moremo privoščiti, da bi mu plačali 250 starih tisočakov, pa tudi tako močne uprave si ne moremo privoščiti. Ni res, da bi se direktor dogovarjal sam. Tudi drugi smo bili prisotni in smo bili seznanjeni z dogodki...»

Se bi lahko zapisali kakšno besedo o tem sestanku, vendar naj ta del sklenemo z ugotovitvijo, da so sklenili, da do prihodnjega ponedeljka izdelajo analizo, pri kateri naj bi sodelovala tudi tričlanska komisija bistriškega kolektiva.

Teden dni kasneje smo spet bili med gostinci. To pot je bil sklican zbor delovne skupnosti, udeležil pa se ga ni nihče izmed predstavnikov družbenopolitičnih organizacij.

Vsi zaposleni smo dobili v soboto pogodbo o ureditvi medsebojnih odnosov ob pripojitvi. Poudariti pa moramo, da so se teden dni prej dogovorili malce drugače, namreč tako, da bodo izdelali nekakšno analizo. Prav gotovo je med prvo in drugo občutna razlika. Zal pa smo bili priče tudi mnogim mučnim prizorom, ki so nas prepričali, da bistriški gostinci nimajo razčiščenih pojmov o samoupravljanju.

Najprej si nismo bili na jasnem, ali imajo praktikan-ti pravico glasovanja na referendumu. Ko je direktor prinesel statut, smo lahko videli, da to pravico imajo. Slišali smo tudi to, da so haloški voljeni v organe upravljanja, s čemer pa se nekateri nikakor niso strinjali. Prepustimo statut drugi priložnosti, kajti to je bil le uvod v dokaj žolčno razpravo, ki je bila pravzaprav nadaljevanje izpred enega tedna. Najprej smo lahko slišali naslednje: prejšnji teden smo se dogovorili, da bo vso zadevo predelala tričlanska komisija, vendar se to ni zgodilo, kajti pri pogodbi je sodeloval le tovariš direktor. Predsednica delavskega sveta je tudi menila, da s to pogodbo, ki je prav tako polna nejasnosti, ni bilo narejeno bistveno. Kajti gostinski delavci še vedno ne razpolagajo z bolj oprijemljivimi dejstvi kot so obljube. Nobenih številk ni, ki bi prepričevale.

S strani predsednika upravnega odbora smo spet lahko slišali, da problem nastaja samo zaradi uprave. Tega mnenja pa je bila tudi večina članic kolektiva. Slišali smo lahko celo pripombe, da če bi se šlo morda za dve natakariči, da potem problema sploh ne bi bilo.

Povsem jasno je bilo, da je večina članov kolektiva za

referendum in priključitev. Čeprav niso imeli pred seboj izdelane analize, temveč pogodbo, ki je že podpisana s strani vodilnih uslužbenikov »Pohorja«. Slišali smo lahko veliko hudih besed, direktor pa je celo rekel: »Prvi dan, ko bo referendum uspel, bom dal ostavko.

K besedi se je priglavljal tudi predsednica sindikata Marija Vulič: »Nobenega mena nimam razbijati ključitev. Vseeno pa menim, da bi morali imeti v rokah malce bolj trdne argumente kot so obljube. Zakaj ne bi bilo napisano, kaj bomo storili letos, prihodnje in kasneje? Zakaj tudi ne bi bili seznanjeni s pravilnikom o nagrajevanju »Pohorja« njihovim statutom, in nam zadnje, zakaj ni prišel direktor »Pohorja« danes na sestanko, saj bi lahko odpovedali mnoge nejasnosti?!

In spet smo lahko slišali pojasnjevanje direktorja Maksimilijana Samca: »Dajmo torej k devetemu članu pogodbe, ki se glasi: »Podjetje Pohorje se zavezuje, da bo skrbelo kot do gospodar enote Planina, je, da se bodo osnovna stva redno vzdrževala in navljala, tako da bodo govarjala pogojem, ki zahtevajo predpisi.« Se s slednje besedilo: »Podjetje Pohorje se zavezuje, da petletni plan realizira V nadaljevanju pa je še dal: »Zavedati se moramo, da pa je bistvenega pomena skupna komercialna, saj »Pohorje« precej večje računa in superrabate. Ze sam tem bomo pridobili okoli milijonov starih dinarjev. Bistvo vsake integracije je, da se zmanjša režija.

Podobnih, na pamet pomeni, danih fraz smo slišali še kaj, vsekakor pa bi bilo pristno slišati, kje so prav pravi bistveni vzroki integracije.

Tudi se ne moremo strinjati z besedami tovariša direktorja Samca, ki jih je vedal na koncu, češ da predsednik občinskega sindikalnega sveta Božo Strnad je tako zadnjič dejal, manjka le še pogodba, napisan dokument, s katerim naj bodo seznanjeni vsi posleni.

Tega predsednik zagotovo ni rekel, vsaj kolikor spomin ne vara, kajti dajno jasno je govoril o analizi pa je nekaj bistveno drugače.

Referendum je minil, vemo za rezultat, potrpa se nam je zdelo, da pmo o vsej stvari kaj kajti integracije in pripso danes kar nekam vsa nja stvar. To pa še ne meni, da jih tako moči tudi razumevati. Samougljenci gostinskega podjetja »Hotel Planina« nas prepričali, ali so prevle dejstva, obljube ali želje zares boljšem jutrišnjem dnevu. Prihodnost pa bi rala biti začrtana jasno

D. Uten

moški hotel je zamenjal upravnika na začetku turistične sezone. Zanimalo nas je, kakšno njegovi načrti

Stanje se izboljšuje

Pred kratkim je hotel »Jeruzalem« Ormož dobil novega upravnika. Bruno Gerdo, dosedanj upravnik je že prihodu v Ormož povedal, da bo ostal samo začasno, do tuj ne bodo našli drugega. Povedal se je tudi zato, ker zdravstveno ne počuti najbolje.

Novi upravnik hotela »Jeruzalem« v Ormožu je Julijan Merc iz Ptuja. Po gostinstvu šoli v Mariboru je pet let delal v mariborski Slaviji, kjer je pa se je strokovno izpopolnjeval v hotelu Golf na Bledu. Po posredovanju br. Gerdoviča, ki je bil v go-

za hotel spodobi. Odpraviti bomo morali tudi pretirano domačnost. Imamo primere in nemogoče je, da natakar ali natakarica, ki je v službi, na veliko kramlja s svojim znancem. Razmišljamo o tem, da bi naše osebe bilo dobro poslati na strokovno izpopolnjevanje v kakšen velik hotel višje kategorije. Morali bomo nekaj vložiti v izboljšanje kadra, če hočemo, da bo tudi to delo steklo.

Znano je, da imate stalne (fiksne) osebne dohodke. Mnogi menijo, da bi dosegli večji učinek in s tem spodbudo zaposlenih, če bi bili plačani po prometu. Kaj menite o tem in kako je hotel uspel v lanskem letu?

Hotel je še mlad. Ni še rednega kontinuiranega dela iz česar pa izvira mnogo drugih stvari. Niti kuhinja niti strežba še nista polno zaposleni in zato ne moreta dosegati polnega efekta. Za vse to pa nismo krivi zaposleni. Vsi mladi hoteli rabijo določen čas za afirmacijo, da postanejo znani, si pridobijo stalne goste itd. in ko vse to dosežejo, lahko preidejo na plače po prometu. Planirana izguba, ki je v načrtu vsakega novega hotela in naš ni izjema, lansko leto ni bila presežena; se pravi, da kljub nekaterim škodoželnejšim gre vse po načrtu.

Delo v hotelu je nedvomno zanimivo že zaradi svoje pestrosti. Gosta je treba privabiti s prireditvami. Kaj pripravljate za poživitev dela in ali imate kakšne načrte za poživitev dela v hotelu?

Osnovno vodilo pri teh načrtih je temeljit premislek o vsaki stvari, ki jo uvajamo na novo, da ne bi delovna organizacija bila prizadeta. Tudi obseg vsake akcije bomo temeljito analizirali, preden se je bomo lotili. Ker ima večina naših ljudi že proste sobote, smo se odločili uvesti glasbo in ples tudi v petek. Do sedaj smo imeli samo ob sobotah in nedeljah. To je obenem eden konkretnih korakov k razširitvi našega dela. 18. aprila, to je v nedeljo, bo v prostorih hotela velika spomladansko-poletna modna revija. Organiziramo jo skupaj z blagovnico Potrošnik iz Murske Sobote. Pripravljamo se tudi za spomladansko otvoritev vrta, kar bo naše kapacitete spet bistveno povečalo in bo zato tudi več dela. Letos bomo tudi začeli z gradnjo štiristeznega avtomatskega kegljišča in dodatnega trakta, kjer bomo pridobili nekaj postelj, ki nam jih predvsem jeseni v

času lovnega turizma mnogo primanjkuje. Glede prenočevanja bomo iskali pomoč tudi pri zasebnikih.

V sestavu vaše delovne organizacije je tudi bife na kopališču in drugi gostinski lokali. Kakšne načrte imate v zvezi s tem?

Ja, če (!) bo kopališče odprto v pravem času, bo kar v redu. Bife na bazenu se je lansko leto kljub kratki sezoni, saj je bilo kopališče odprto le pol sezone, kar v redu obnesel. Letos bomo poleg pijač na bazenu nudili tudi tople obroke hrane po zmerni ceni. Tako bodo celodnevni kopalci lahko pojedli tudi kaj toplega. Lepe načrte imamo z obratom na vrhu Jeruzalema, ki pa še ne dela. Letos bomo uredili spodnje prostore hiše in poskušali čim bolj izkoristiti okolico s parkom, ki je izredno lepa. Upamo, da bo do jeseni delo v lokalu res steklo in bo tako Jeruzalem končno zaživel. Gostilna Abonent pa več ali manj životari in bo verjetno tako tudi ostalo.

Tov. Mercu se zahvaljujem za razgovor in mu v imenu bralcev želim mnogo uspehov pri njegovem delu. Ormoški turizem se iz dneva v dan očitno izboljšuje in dobiva vedno večji obseg. Koraki so majhni in včasih boleči, toda vztrajnost in močni volji po razvoju gre pripisati lepe uspehe.

jr

Humor

Potrt mož je hotel kupiti tri lončke geranij.

»Zal mi je.« je rekel prodajalec, »toda geranije so razprodane. Imamo pa zelo lepe krizanteme v lončkih.« »Kaj mi pomaga?« je vzdihnil mož. »Ženi sem obljubil, da bom v njeni odsotnosti zalival geranije.«

*

Optik je novega nameščenca poučil o svojih prodajnih metodah.

»Torej, mladi mož,« je dejal, »mi vsakemu kupcu zaračunamo primeren in dostojen znesek. Če kdo preizkusi očala in vpraša, koliko stanejo, potem recite: Deset tisočakov.« Nato malo počakajte. Če kupec ničesar ne reče, potem pristavite: Toliko stane okvir; stekla stanejo tudi deset tisočakov.« Potem spet malo počakajte. In če kupec še vedno ne zine, potem recite: Seveda, vsak komad!«

*

Na vprašanje: »KDO JE SEBICEN?« je pokojni francoski umetnik Jean Cocteau izjavil: »Egoist je človek, ki neprestano govori samo o sebi, medtem ko bi se mi radi z njim pomenkovali o nas samih.«

Srečanje izseljen- cev v Središču

Med številnimi obletnicami naše nacionalne zgodovine praznujemo letos tudi spomin na burno poletje 1941, ko so okupatorjevi vojaki ob pomoči domačih izdajalcev hoteli izseliti vso slovensko inteligenco in tudi tako izbrisati slovenski narod. Krajevna organizacija SZDL Središče ob Dravi je zato med prireditve krajevnega praznika tega kraja vključila srečanje nekdanjih izseljencev s področja središke krajevnega skupnosti.

Srečanje je bilo prejšnjo sredo zvečer v prijetnem okolju nove šole v Središču. Sprejema se je udeležilo lepo število nekdanjih izseljencev, ki so pred tridesetimi leti morali oditi v zapore, koncentracijska taborišča ali pa so jih izselili v Srbijo in na hrvaško. Med gosti tega družbenega večera je bil tudi predsednik SO Ormož Franc Novak, predsednik OK SZDL Vlado Ožbolt in sekretar OK ZKS Silvo Bedrač.

Udeležence je najprej pozdravil prireditelj in organizator srečanja predsednik OK SZDL Središče ob Dravi: Edvard Pajek. Podčrtal je veliko vlogo izseljencev, ki so kljub temu, da so bili izseljeni, ohranili močno voljo in po svojih močeh pomagali k zmagi NOV. Iz Središča je bilo izseljenih 179 prebivalcev in to samo zato, ker so bili

Slovenci. Po vojni se jih je mnogo vrnilo na svoje požgane in porušene domove, dosti pa je bilo tudi takšnih, ki se niso nikdar vrnili in niso dočakali svobode. Niso edinstveni primeri, ko so naši ljudje na pot izseljenstva nesli grudo slovenske zemlje, ki jih je daleč od domovine spominjala na to ljubljeno grudo in vse tisto, kar so morali zapustiti. Vera, ki je v njih živela, je bila močna ter jim vlivala upanje, saj so vedeli, da bo okupator premagan in se bodo vrnili na svoje domove. Je poudaril tov. Pajek Obudili so spomin na vse trpljenje ter tako zbrani v domači besedi pokramljali o nekdanjih in sedanjih časih.

Prisotne je pozdravil tudi predsednik ormoške občinske skupščine Franc Novak in v svoji zdravici orisal metode okupatorjevega zatiranja. Potem je povedal še nekaj misli o NOV in naši povojni graditvi je v imenu občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij ormoške občine čestital bivšim izseljencem ob krajevnem prazniku.

Po krajši proslavi, ki so jo izvedle učence osnovne šole pod vodstvom Ele Štokelj, je sledil drugi del družabnega večera ki je prijetno popestril to srečanje.

jr

Julijan Merc

gostilni šoli njegov učitelj, je sedaj prevzel vlogo upravnika v ormoškem hotelu.

Najprej sva se pogovorila o nekaj splošnih stvareh in tov. Merc se je strinjal z omenjenim njegovim predhodnikom in izrazil prepričanje, da je ormoški hotel pač malo nedodno zgrajen, ker je večina strežbe v prvem nadstropju. Kuhinja pa v pritličju. Vse skupaj je povezano z enim samim dvigalom, ki pa se včasih pokvari. To so nedvomno objektivne težave, ki jih je treba upoštevati. Nato sva začela z vprašanji:

Znano je, da je ormoški hotel bil že večkrat tarča kritikov, ki so bolj ali manj objektivno ali subjektivno kritizirali njegovo delo. Kaj menite, se je stanje kaj spreminilo?

Mojemu predhodniku, tov. Gerdoviču gre veliko priznanje, ker je uspel uskladiti in povezati posamezne enote dela in s tem znotraj hotela večni težav. Se vedno pa se ubadam s kadrovskimi vprašanji. Ne mislim, da je naše osebje neposobno, mislim pa, da se premalo zaveda, da hotel ni gostilna in da je treba z gosti ravnati tako, kot se

Nekdanji izseljenci za mizo

JAVNI NASTOPI UČENCEV GLASBENE ŠOLE PTUJ

Javni nastopi učencev Glasbene šole Ptuj bodo v dneh 21., 22. in 23. aprila ter 13. in 14. maja 1971 v dvorani Glasbene šole Ptuj, Hrvatski trg 3. Začetek bo vsakikrat ob 19. uri.

Nastopali bodo učenci vseh instrumentalnih oddelkov skupinsko in solistično ter otroški pevski zbori. Programi veljajo kot vstopnice in jih dobite v pisarni glasbene šole.

Vabljeni!

Jordanija nam je sedaj še bližja

Dijaki ekonomske šole smo bili zelo veseli, ko se je povabilu kluba OZN, ki uspešno deluje pod vodstvom prizadene predsednice Marije Zmavc, odzval jordanški študent Samir Amarín, absolutni farmacije, in nas obiskal v četrtek 1. aprila 1971.

Sorva smo bili malo v dvomih, saj je bil ta dan ravno prvi april in smo mislili, da je to le prvoaprilski šal. Na naše veliko zadovoljstvo pa je bilo vse res in ni bilo niti sledu o kakšni potegavščini.

Samir Amarín

Samir Amarín je, kot sem že v uvodu zapisala, po rodu iz Jordanije. V Jugoslaviji je že pet let in je štiri leta živel v Zagrebu, sedaj na študijem nadaljuje v Ljubljani. Z zanimanjem smo mu prisluhnili, ker so nam bile mnoge stvari iz Jordanije, deželi bližnjega vzhoda popolnoma neznane, doslej smo namreč to deželo poznali le iz učbenikov in iz radijskih in TV poročil. Povsem drugače pa je, če o življenju in o političnih dogajanjih v neki državi govori človek, ki iz nje izhaja in ki okoliščine zelo dobro pozna, kot pa če dan za dnem po radiu poslušamo ali spremljamo na TV zaslonu novice z bojišč, podatke o številnih žrtvah in poročila o neuspehih političnih dogajanjih.

Predavanje je bilo zelo poučno, za boljše razumevanje sedanjega položaja v Jordaniji pa nam je naš gost predaval še tri kratke filme, ki so prikazovali življenje v Jordaniji palestinske komandose in film o kulturnih znamenitostih Jeruzalema.

Povedal nam je, da je Jordanija velika prijateljica Jugoslavije in da se zavzema za

stališča jugoslovanskih politikov.

Na vprašanje, zakaj se je odločil prav za študij v naši državi, ko je toliko drugih držav, ki so mnogo bolj razvite in kjer bi imel morda boljše pogoje za izobraževanje, je odgovoril, da je Jugoslavija prav tako kot Jordanija, dežela v razvoju in da se zavzema za podobna stališča glede svetovne politike. Pri nas dobiva tudi študentske in tako mu nudimo dobre pogoje in možnosti, da bi študij uspešno končal in se čimprej vrnil v domovino, ki zelo potrebuje izobražene in sposobne ljudi.

Svoje predavanje je zaključil z besedami, da upa, da se bodo politične razmere v njegovi domovini kmalu izboljšale in da bo ob njegovem povratku tudi jordanškemu ljudstvu zasijalo sonce, sonce svobode in lepšega življenja.

Iva Spolenjak

OBČINSKO NAMIZNOTENISKO PRVENSTVO ZA PIONIRJE V SLOV. BISTRICI

Pretekli teden je bilo v telovadnici TVD Partizan Slovenska Bistrica letošnje pionirsko občinsko prvenstvo v namiznem tenisu, ki se ga je udeležilo 22 pionirjev iz osmih osnovnih šol na območju bistriške občine. Prvenstvo je tudi letos uspešno organizirala TIS občine Slovenska Bistrica.

Letos so po izenačenih bojih imeli največ uspeha:

1. Anton Potočnik iz osn. šole Makole, 2. Mišo Jedločnik, osn. šola Slovenska Bistrica, 3. Dušan Brence, osn. šola Makole — vsi z enakim številom osvojenih točk, odločila so medsebojna srečanja. 4. mesto je osvojil Srečo Repnik, osn. šola Črešnjevec, 5. Božo Kalič, osn. šola Laporje, 6. Boris Rajh, osn. šola Sp. Polskava, 7. Jože Čoš, osn. šola Slovenska Bistrica, 8. Miha Dvoršak, osn. šola Črešnjevec, 9. Milan Cvahte, POŠ, Slovenska Bistrica, 10. Jaka Justinek, POŠ, Slovenska Bistrica itd.

Letošnje občinsko prvenstvo posameznikov je bilo dobro obiskano in je pokazalo veliko napredovanje mladih v tej športni panogi. Najuspešnejši tekmovalci med posamezniki in tudi skupinsko so prejeli medalje in praktična darila. Tekmovanja so se letos prvič udeležili pionirji iz Šmartna na Pohorju, ki so pokazali dobre uspehe.

VH

OBČINSKO SAHOVSKO PRVENSTVO PIONIRJEV IN PIONIRK SLOV. BISTRICE

Letošnjega občinskega prvenstva pionirjev in pionirk v šahu se je udeležilo 42 tekmovalcev, kar pomeni precejšen napredek v tej športni panogi za pionirje. Udeležili so se ga najboljši iz vseh 9. osnovnih šol na območju bistriške občine. Razdeljeni so bili v 4 predtekmovalne skupine in sicer: mlajši pionirji, mlajše pionirke in starejši pionirji, starejše pionirke. V posameznih tekmovalnih sku-

pinah pa so bili doseženi naslednji rezultati:

Mlajši pionirji — tekmovalo je 9. članov: 1. Ferdo Korošec, Oplotnica, 2. D. Verbek, Črešnjevec, 3. B. Dolničar, Sp. Polskava, 4. A. Bratovšek, Slovenska Bistrica, 5. A. Špelič, Slovenska Bistrica.

Mlajše pionirke — 5 tekmovalcev: 1. O. Lončarič, Makole, 2. D. Lončarič, Makole, 3. M. Javornik, Oplotnica, 4. M. Kokol, Sp. Polskava, 5. B. Leskovar, Sp. Polskava.

Starejši pionirji — 16 tekmovalcev: 1. I. Dolinšek, Poljčane, 2. S. Repnik, Črešnjevec, 3. B. Podvršnik, Slovenska Bistrica, 4. M. Dvoršak, Črešnjevec, 5. V. Šlamberger, Poljčane.

Starejše pionirke: 1. I. Polanec, Laporje, 2. N. Brezovšek, Poljčane, 3. V. Krajncič, M. Brezovšek, Poljčane, 5. G. Podvršnik, POŠ, Slovenska Bistrica.

VH

PTUJSKA ANTIGONA V VARAŽDINU

Tako je najavil zagrebški dnevnik VJESNIK v svoji četrtkovni kulturni rubrici gostovanje dramske sekcije ptujske gimnazije Dušana Kvedra s Sofoklejevo tragedijo Antigona v varaždinskem gledališču ob priliki 10. jubilejnega tedna »bratstva in prijateljstva«. Ptujski dijaki so bili v okviru tamkajšnjega sindikata gostje varaždinske gimnazije in profesorje, kakor sindikalnih funkcionarjev in predstavnikov gledališča.

Zelo lepo zasedeno gledališče se z velikim zanimanjem sledilo uprizoritvi. Na koncu predstave je publika navdušena pozdravila igranje soliste, kakor godbo tebanških žena. Bil je v resnici lep, nepozaben večer, naš vse poučno in koristno srečanje in izmenjava mnenj med našimi in varaždinskimi dijaki ter sindikalnimi predstavniki.

AM

DVOJNI KULTURNI PRAZNIK V SLOV. BISTRICI

Prejšnji teden, 9. aprila, smo imeli v Slov. Bistrici lep kulturni praznik. Dvojni praznik! Praznovala je osn. šola Pohorskega odreda, kjer je 208 učencev dobilo Ingoličovo bralno značko. 208 navdušenih, potrjenih bralcev lepe knjige, lepe besede.

Podelitev bralnih značk je bila lepa in pristrčna slovesnost. Kako tudi ne! Saj smo imeli med seboj prisatelja Antona Ingoliča, našega rojaka. Navzoča sta bila tudi pisatelja Nada Gaborovič in Janez Svajncer.

Pionirski zbor je pod vodstvom glasbenega pedagoga tovariša Mlakarja lepo zapel štiri pesmi: Kukavca, Mj ptica, Bom šou na puanince in pa latinsko De pozo it potentes. Nekaj skladbic je zaigral orkester glasbene šole, prav tako pod vodstvom tov. Mlakarja.

Naše goste je pozdravil predmetni učitelj slovenščine tov. Stanko Šega, učenke

višjih razredov pa smo jim izročile šopke.

Se isti dan pa je bil v Domu kulture večer slov. besede, ki so ga organizirali v počastitev Tedna bratstva in prijateljstva domači ustvarjalci. Naj omenim pisatelja Antona Ingoliča, ki nam je prebral odlomek iz najnovejše knjige Pretrgana navela. Ignac Kamenik, ravnatelj Slov. narodnega gled. v Mariboru pa črtico Mimo. Kristina Šega, mentor šolskega glasila in literarnega krožka, je prebrala nekaj svojih pesmi, prav tako tov. Novak, bivši ravnatelj naše šole, in prof. Janko Car.

Jelka Žolnir, pedagog na glasbeni šoli, je prelepo zapela nekaj samospevov ob spremljavi Jožice Deteček, ki je igrala na klavir.

To je bil naš dvojni kulturni praznik in takšnih praznikov in prireditev si še želimo.

Vesna Vrešč

LEP MATURANTSKI PLES PTUJSKIH GIMNAZIJEV

V soboto, 3. aprila 1971, smo maturantje gimnazije Dušana Kvedra v Ptuj priredili ples v dvorani TGA Kidričevu, ki je po mnenju številnih udeležencev uspel. V veliki meri gre zasluga tovarišici Kraljevi, ki nas je pripravljala za plesno točko, ki je navdušila udeležence. Za razvedrilo in zabavo je poskrbel gledališki igralec iz Maribora Janez Klasinc, muzikantje iz Ormoža pa so poskrbeli za prijetno glasbo.

Da je maturantski ples tako uspel, se moramo zahvaliti vsem, ki so nam kakorkoli pomagali pri realizaciji

tega zabavnega večera. Zahvaliti se želimo tovarišem profesorjem, ki so nam dali napotke in navodila ter imeli veliko potrpljenja in razumevanja z nami. Zlasti pa se zahvaljujemo pokrovitelju maturantskega plesa, trgovskemu podjetju Izbira, za vso pomoč in izdatno podporo.

Zelimo, da tudi maturantje bodočih generacij priredijo tako lepe zabave ob slovesu od svoje gimnazije.

Maturantje gimnazije v Ptuj

MED VOŽNJO GA JE ZADELA KAP

V sredo, 7. aprila 1971, se je na cesti III. reda zgodila prometna nesreča v Stopnem pri Majšperku. Feliks Kodrič iz Koritnega 3 pri Majšperku je bil voznik A kategorije in se je peljal z dvosedelnim mopedom, reg. št. MB 71-473 iz Makol proti Majšperku. V Stopnem je med kilometrskega kamnoma 14 in 15 na gramozni cesti zavil prečdesno in nato padel z vozilom v obcestni jarek, kjer je obležal mrtev.

Pristojni zdravnik je pokojnega pregledal in ugotovil, da na njegovem telesu ni bilo znakov poškodb. I tega sklepa, da ga je mvožnja zadela srčna kap. Tpa opravičeno domnevajo zato, ker je še dalj časa imetežave s srcem in mu iz zdravnik prepovedal uživanje alkohola, toda Kodrič sba je te prepovedi ni držal.

-FK-

O POTOVANJU PO EVROPI

Tov. Perme iz Ljubljane nam je pripravil 12. april lep večer, ko so udeleženci dvorani SO Ptuj imeli prilikost razlagati in občudovati številnih diaprojektivnih slikah zanimivosti in lepote Italije, Monaca, Švice, Španije, Francije, Luksemburga, Belgije, Nizozemske, Nemčije, Poljske, Češke in Madžarske. Žal, da je vsled napačno objavljenega datuma v »Tedniku« izostalo več zunanjih biskovalcev. Tem se vlijudi opravičujemo.

J. D.

april 1791 — SVETOVNI DAN ZDRAVJA
POSVEČEN

Sladkorne bolezni

slavljanje in konec
bolniku predpišemo dieto
na njegovo idealno te-
no težo, pri tem pa upo-
amo njegovo vsakdanje
in poklic. Pri 20 do 40
starih starejših bolnikov
postuje samo dieta. Insu-
moramo predpisovati
vsem bolnikom, pri ka-
trebušna slinavka na-
no ne izloča več nobene
insulina. Insulin prid-
ajo iz govejih oziroma
težjih in svinjskih trebuš-
slinavk. Injekcije si da-
bolnik sam zato, da ni od-
ogor odvisen. Doze insu-
mu določijo v bolnišni-
Danes imamo na razpolo-
že insuline, ki delujejo od
do 48 ur, kar omogoča pri-
etni diabetikov dajanje in-
jekcije samo enkrat dnevno
to zjutraj pred odhodom
delo. Samo v izjemnih
primerih si morajo injekcije
dajati dva- do trikrat dnev-
no. Tudi otroke naučimo si
dajati injekcije.

Zdravljenje s tabletami pa
pride v poštev pri tistih bol-
nikih, ki imajo še nekaj in-
sulina na razpolago, vendar
ne dovolj, da se sladkorna
bolezen ne bi pojavila. Bol-
nik se mora tudi tukaj dr-
žati diete in navodil, ki jih
da zdravnik.

Važno vlogo v dieti slad-
kornih bolnikov igra saharin
ali ciklamat, asugrin in dru-
gi preparati. Bolnik si na-
mreč z njimi »sladka« hr-
ano, da ni prikrajšan za sla-
dek okus. V Ameriki so si-
ter odkrili, da ciklamat v
medno velikih količinah po-
roča raka na želodcu pri
živalicah. Pri ljudeh pa u-
porablamo veliko manjše
količine in je večina stro-
kovnjakov mnenja, da ga di-
abetiki in tudi drugi, recimo
debelušni ljudje, lahko v
manjših dozah brez škode za
zdravje uporabljajo.

Zakaj moramo sladkorno
bolezen zdraviti?

Sladkorni bolniki so pred
odkritjem insulina v 50 odst.
umirali zaradi zastrupljenja
(acidozi in komi). Danes pa
je to zastrupljenje le omem-
be vredno, ker ga lahko v
bolnišnici uspešno zdravimo.
Sladkorno bolezen zdravimo,
kakor smo že rekli, zato, da
ne nastopijo komplikacije in
da jih preprečujemo z zgod-
njim zdravljenjem. Najčesča
so obolenja ožilja. Zile se
zožujejo, nastopijo prekrva-
vitvene motnje, zlasti na
spodnjih okončinah in v naj-
težjih primerih začnejo od-
mirati prsti. Pogosto so tudi
spremembe zaradi obolenja
ožilja na očeh, ki lahko vo-
dijo do slepote. Pogoste so
tudi komplikacije na ledvi-
kah, živčnem sistemu, krvni
pritisek se zviša, pojavljajo se
gnojni procesi na koži in ta-
ko dalje. Posebno pozornost

hko nastopijo, vendar dosti
redkeje, omenjeni znaki, po-
manjkanje sladkorja v orga-
nizmu ali kakor pravimo,
hipoglikemične reakcije.

Sedaj pa še nekaj o dela-
zmožnosti sladkornega bol-
nika.

Sladkorni bolnik je pogoj-
no sposoben za vsako delo,
razen dela v višinah (zidarji,
dimnikarji, krovec, ključav-
ničarji), piloti, strojevodje,
šoferji avtomobilov ter dela
pri nevarnih in nezavarova-
nih strojih. O vsakem de-
lovnem mestu mora sodo-
čati zdravnik, ki je bolnika
zdravil v diabetični ambu-
lanti. Za navadna dela bodi-
si umska, lažja fizična dela,
pa je bolnik popolnoma spo-
soben. Zato naj podjetja ne
odklanjajo sladkornih bolni-
kov in jim naj omogočajo
delo po možnosti v kraju za-
poslitve, da se bodo lahko
držali navodil zdravnika, di-
ete, ki mora biti razdeljena
redno na 5 obrokov dnevno.
Nočno delo sladkornim bol-
nikom odsvetujemo. Disci-
plinirani diabetiki so lahko
šoferji amaterji, zlasti tisti,
ki jemljejo tablete, pri bol-
nikih, ki pa so vezani na in-
sulin, pa o tem odloča po-
sebej zdravnik, glede na iz-
vide, discipliniranost in
stopnjo bolezni pri bolniku.

Kakor smo videli iz vsega
povedanega, je sladkorna bo-
lezen pogosta bolezen in je
pričakovati, da je bomo od-
krivali vedno več. Kakor pri
vsaki bolezni, je še posebno
pri sladkorni bolezni potreb-
na tesna povezava med bol-
nikom in zdravnikom. Le ta-
ko bo mogoče zmanjšati kom-
plikacije in jih odiniti čim
v višjo starost in s tem o-
mogočiti »normalno življe-
nje tudi diabetikom«, saj je
to tudi moto letošnjega sve-
tovnega dneva zdravja.

Prim. dr. Jože Neudauer

Soba 184

Odlomek iz knjige, ki bo izšla koncem aprila

Nedelja, sonce sije, vse
brsti, zvončki cvetijo vsepo-
vsod, pod gradom, na naših
mizah in nočnih omaricah.
Vsem bolnicam so jih prin-
sle tovarišice. Zadnja sem
jih dobila jaz, toda moj šo-
pek je najlepši. Niso le
zvončki, šopek je prav u-
metelno narejen iz vsega
mogočega zelenja in cvetja.
toda vsakega je malo. Pri-
nesla mi ga je paznica in re-
kla nekam posmehljivo: »Vaš
doktor vam želi skorajšnje
okrevanje.«

Hvala, Rozi. Se bom mi-
slila in si zapisovala o tebi,
toda ne danes. Danes slonim
ob oknu, poslušam glas zvo-
nov, ki odmevajo tako tuje
in obenem domače. Vas s
cerkvijo je sicer blizu, ven-
dar glas zvonov tako močno
do sedaj še nikoli ni prodril
med debele zidove, zato mi
je nekoliko tuj. Ko ga zdaj
poslušam ob odprtem oknu,
ko nekako trepetajoče od-
meva po sobi, me čedalje
bolj prevzema nekaj, vendar
sama ne vem prav, kaj naj
bi to bilo. Kot da se dviga
nekje nek davno pozabljen
občutek, nekaj lepega, kar
sem nekoč ljubila, potem pa
izgubila in je moje življenje
krenilo skozi nerazsvetljen
predor v drugi svet. Kaj
sem res v drugem svetu?
Mar ne vidim drevja, vasi,
polj in gora! Vse to je na
našem planetu, v naši do-
movini, in mi smo, čeprav
sedaj izobčenci, vendarle še
vedno del tega sveta.

Ozrem se po sobi. Zenske,
tovarišice, bolnice! Kaj vas
ne prevzema pomlad in na-
rava? Majda, ljubljena kaz-
njenk si, prav tako kot Ur-
ška. Obe sta prvi umetnici
pri nastopih na kaznišniškem
odru. Brez vaju si zanimi-
ve predstave tako rekoč ni-
ti misliti ne morejo. Na no-
voletni predstavi si nasto-
pala med drugim tudi kot
novo, mlado leto v bleščeči
obleki in s krono na glavi.
Vsak prizor in vsakogar je
preveval tvoj glas in duh,
sedaj pa ležiš v postelji z
mrtvim pogledom in tvoje
čelo je potno kljub rahlemu
pomladanskemu vetru, ki
rahlo polje dah pomladi
proti tebi. Dve težki opera-
ciji si prestala. Komaj je bi-
la premagana nevarnost po
operaciji na maternici, se ti
je vnel slepič in sedaj ležiš
zrezana in izmučena v po-
stelji. Naj zajamem nekaj
lepote, naj jo položim k tebi
v posteljo, naj prodre glas
zvonov v tvoje trudno telo
in ti pove, da boš zopet vsta-
la! Premagala si smrt. Boj
je bil težek, kot je vsak boj
s smrtjo, toda ti si zmagoval-
ec. Sedaj se tega še najbrž
ne zavedaš, toda daj, zdrami
se! Prisluhni šepetu vetra, ki
prinaša pomlad in novo živ-
ljenje!

Janja, zakaj imaš solzne
oči? Misliš na otroke, na svo-

ji dekleti, ki sta na začetku
pravega življenja oziroma sta
si ga pričeli ustvarjati? Sla-
rejša se je med tvojim pre-
stajanjem kazni poročila in
odšla z možem daleč v tuji-
no. Mlajša je v tistih letih,
ko dekletu najlaže spodrsne.
Bojiš se zanjo, misliš na od-
sotno. Glej, tudi zanju je
prišla pomlad. Čeprav si
mati, moraš vedeti, da sta si
dekleti zaželeli sopotnika v
življenju, da je tudi v njima
vzkliko življenje, tisto živ-
ljenje, ki daje novo življe-
skozi okno! Poglej leskove
skozi okno! Poglej leskove
grmovje, v vetru valujoče
mačice na njem, ki prinaša-
jo majhnim skritim cvetom
na leski novo življenje. Voj
cvetnega prahu prinaša ve-
ter tudi v našo sobo, mogoče
prinaša tudi nam delček živ-
ljenja, tistega življenja, ki
je zamrlo, vendar le ni do-
končno uničeno in se še ve-
dno lahko prebudi. Tudi tvo-
ja bolezen, čeprav je bole-
zen ledvic težka, le ne bo
večna. Tudi ti boš živela!

Olga, zakaj je tvoj obraz
postal mrtva maska? Dolga
so leta v zaporu, kratka je
mladost. Toda, verjem mi,
ni vse mladost! Tudi v zrelih
letih človek živi, čuti, torej
tudi ljubi. Ljubezen zrelih
let je celo lepša kot ljubezen
burne mladosti. Zrela, ena-
korna in mirna je. Deseto
leto si tu in misliš, da je
tvoje življenje uničeno, ker
je prešla mladost. Pridi sem!
Poglej, tam nad robom goz-
da stoje češnjeva drevesa!
Popki na njih so že napeti,
in če bo vreme še nadalje
tako toplo, se bodo v krat-
kem spremenili v tisoče cve-
tov. In cvetele ne bodo le
nekateri češnje. Cvetje veli-
kih dreves bo prav tako le-
po, kot cvetje pred leti za-
sajenih mladih dreves, sad
pa obilnejši. Stara drevesa
bodo vzdržala moč viharjev
in težo sadu, mlada pa se
lahko hitro polomijo. Tudi
mi smo kot drevesa, čeprav
vedno ne rodimo sadu.

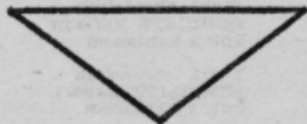
In jaz? Kaj naj storim,
komu naj kaj povem o sebi,
kam naj se zatečem? Mar ne
domov? Da, mati in oče, va-
ma bom napisala pismo, pi-
smo, ki ga bosta razumela,
čeprav bo napisano mogoče
v za vaju nerazumljivem je-
ziku. V njem pa bodo skriti
pozdravi tudi vsemu moje-
mu. Moji hišici, živini, ja-
blani pred hišo, kamor se je
verjetno že vrnil moj škorec
Miha. Mogoče je bil moj
Miha celo v jati, ki je zju-
traj letela prek teh gozdov.
Odslej bo vsako jutro po-
zdravil mamino in se mogoče
čutil, da me še ni.

Oh, solze, odkod ste se
vzele? Ne, ne smete se pri-
kazovati na mojem obrazu,
kajti dala, daleč je še čas,
ko bo Miha pozdravil tudi
mene. Sanje in stvarnost, se
da to uskladiti?

PLETILJSTVA, POZOR!

Pletilstvo Zora. Maribor, Pobreška c. 20, v stečaju.

UGODNO PRODA

šivalne stroje, navijalne stroje 10 do 16 vretenske
ter krožni šivalni stroj fin. 12.

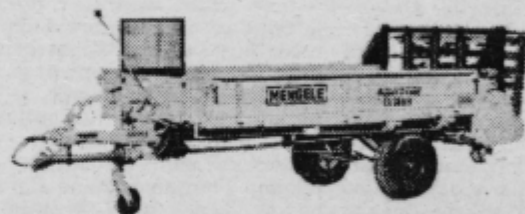
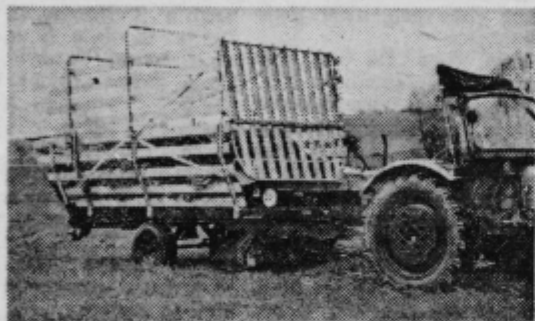
Nadalje ugodno razprodaja igle za pletilne stroje,
igle za krožne šivalne stroje, vzmeti za pletilne
stroje, krtačke, dekerje, predekače, glavnike, uteži
in gumbe raznih vrst.

Nabava in ogled je možen vsak delavnik od 6. do
14 ure na sedežu podjetja Pobreška c. 20 (bivši
KPD); informacije po telefonu na št. 31-885.

agrotehnika

vam nudi iz svojih konsignacijskih skladišč:

- specialne samonakladalne prikolice MENGELE za seno in svežo krmo
- specialne trosilce hlevskega gnoja MENGELE, nosilnosti od 2 do 4 ton
- specialne trosilce hlevskega gnoja MENGELE s pogonsko osjo, izdelano specialno za hribovite predele.

Zahtevajte prospekte, cene in ponudbe pri:

»AGROTEHNIKA« export-import
LJUBLJANA, Titova 38

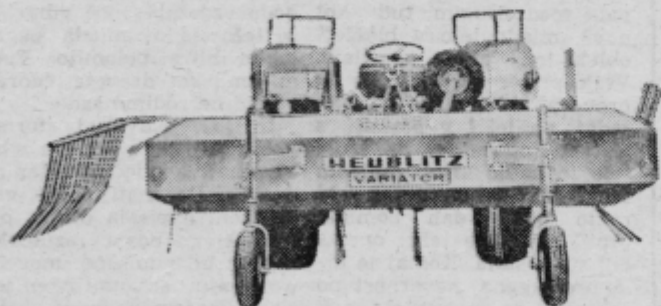
Agrotehnika, poslovalnica Celje
Agrotehnika, poslovalnica Maribor
Agrotehnika, poslovalnica Murska Sobota
Agrotehnika, poslovalnica Ljutomer
Agrotehnika, poslovalnica Poreč

CENE:

SAMONAKLADALNA PRIKOLICA:	DM	ASch	Lit	USA \$	Carina in stroški din
LW NICO — 16 m	4679,—	33.229,90	798.986,—	1278,37	7.575,—
LW NICO — 17 m	4738,—	33.639,00	809.060,—	1294,53	7.667,—
LW 17	5060,—	35.926,—	864.945,—	1382,52	8.145,—
LW 17 S	5699,—	40.462,90	973.161,—	1557,10	9.092,—
LW 19 — 19 m	5425,—	38.517,50	926.373,—	1.482,25	8.686,—

SAMONAKLADALNA PRIKOLICA:	DM	ASch	Lit	USA \$	Carina in stroški din
LW 19 — 22 m	5760,—	40.896,—	979.290,—	1573,76	9.185,—
LW 19 S	6214,—	44.119,40	1.061.102,—	1697,81	9.857,—
LW 21 — 21 m	5992,—	42.543,20	1.023.193,—	1637,16	9.528,—
LW 21 — 24 m	6326,—	44.914,60	1.080.227,—	1728,41	10.024,—

Za vse izdelke tovarne MENGELE je zagotovljen servis in rezervni deli.

- Traktorske obračalnike sena HEUBLITZ-VARIATOR
- Traktorske obračalnike sena MINIBLITZ-EXPORT
- Motorne kosilnice ALPINIST
- Izdelke renomirane avstrijske tovarne VOGEL & NOOT.

CENE:

Blago	ASch	DM	USA \$	Lit	Carina in stroški din
Trakt. obračalnik HEUBLITZ Variator kpl. s kardanom	8.473,—	1193,—	326,—	203.670,—	2000,00
Trakt. obračalnik MINIBLITZ Export kpl. s kardanom	6.250,—	880,—	240,50	150.250,—	1600,00
Motorna kosilnica ALPINIST 1,20 m	10.815,—	1523,—	416,—	260.000,—	2600,00
Obračalnik HEUMAGD	6.930,—	975,60	266,60	166.600,—	1650,00
Kombl-naprava WIESEL — osn. stroj	10.526,—	1482,—	404,85	253.025,—	3400,00
Kombl naprava WIESEL — obrač.	5.230,—	750,00	205,—	128.100,—	1200,00
Kombl naprava WIESEL — kosilnik	4.207,—	592,20	162,—	101.120,—	950,00

Vsa ostala pojasnila in informacije dobite pri AGROTEHNIKI LJUBLJANA, zastopniški oddelek, telefon št. 315-555, interna 312.

**AGROTEHNIKA LJUBLJANA
KONSIGNACIJE**

KAKŠA DISMA

Haloze

Haloze — biser naše svobodne in srečne domovine — nekaj čudovitega. Ko se poleti razlijejo sončni žarki po njihovih prelepih vinogradih in vinorodnih gričkih se oko zastrmi v to lepoto. Še lepši je ta kotiček naše zemlje pozimi in kdor se vživi v zimsko naravo te pokrajine, je navdan z neko čudno resnostjo.

Ko tako stopaš po poti v zimskem jutru se zdi, da potuješ v pisan svet nadnaravnosti. Na nebu se komaj zaznajo obrisi svetlobe. Ob poti stoji tu in tam temna postava, ki ima čudno obliko. Za hip se zazdi, da si zagledal prelepo kraljično na prestolu, vso v blesku.

Ta trenutek hitro mine, začne se drugi in naposled spoznaš drevo, ki se kot haloški kmet sklanja k zemlji. Neznatno se od vzhoda vedno bolj svetlika in obrisi postajajo svetlejši in vidnejši. Čudno omamna je ta svetloba: oko zatrepeta, kot bi poskočilo v smrtnih mukah, ko se ozreš tja gor proti vzhodu, obenem pa si veseli in srečen.

Pot, ki se je vijugala po hribu, se začne spuščati. Po dolinicah leži megla in zdi se, da se potapljaš v to sivo belo morje, ki je z nevidnimi vezami pripeto na nebo. Toda v tem morju je vse bolj lepo, bolj čudovito, kakor če bi bil resnično potapljač in bi raziskoval globine naših vrat v svet — našega morja.

Oči se privadijo in pogled prebode gosto megleno zavesto. Pod škornji poka, kot bi hodil po vroči pečeni obali. Stopiš na cesto, ki se vije med holmi, kot bi se skrivala pred preganjalcem. Kakor opoda jo spremlja potoček. Vrbe ob njem so stare in zavite v meglena ogrinjala, ki jim segajo do tal. S svojimi koreninami, ki jih boža ledeno mrzla voda, segajo precej globoko. V zimskem času so opora ledenih gradov, ki včasih popolnoma onemogočijo tok tega bistrega, vase zaprtega potočka. Po nekaj korakih po cesti zagledaš vitko gospo brezo, ki jo veter maje, kot bi plesala na živahno melodijo.

Na pobočju je lep vinograd, ki daje kmetu tega predela večino dohodka, zato to zemljo ljubi, je nanjo navezan in se ne rad loči od nje, na kateri se je rodil, preživel na njej vse dobro in hudo. Ta zemlja ga bo tudi uničila: delal bo, dokler mu moči ne opešajo in ga ne pozove očarljiva gospa, ki ji pravimo smrt. Da, to je življenje, resnično življenje, ki čaka vsakega, ki se je vdal tej rodni grudi.

Ko se ozreš proti vrhu gričev, skoraj vid opeša, saj so

vsi višji deli odeti v odejo bisserov in diamantov.

Sonce je poslalo svoje žarke tudi v dolinico, ki se ji pridruži druga in se obe razširita in odeja iz snežene vate se je prav tako spremeni v dragulje.

Sonce je nežno pregnalo megleni zastor, zadržal se je v kotičkih dolinic, a je tudi od tod kmalu izginil.

Medtem, ko so do sedaj hiše kukale le z vrhov, se tu in tam pojavi kmetija, nato jih je vedno več, dokler se ne strnejo v središče okolice — v prijazen trg. Potok in cesta dobita tovariše, to so njive, ki so prepojene s kmetovim potom, tisočkrat zalite od napornega dela.

Takšne so Haloze, takšno je kmečko življenje, za katerega se nihče ne zmenj in kmetu ne pomaga do slajšega kruha in boljšega, urejenega življenja. Mnoge kmetije so postale puste in propadajo, saj je gospodar zapustil s svojo družino, svoj majhen grunčič.

Franc Milošič,
8. a raz. Osn. š. Cirkulane

Naredila sem ptičjo hišico

Zimska idila je pokrila zemljo. Starčki so se zadrževali v stanovanjih, otroci pa smo se veselili zimskega časa.

Nekega prijetnega dne sem hodila po gozdu. Ptice se niso oglašale, žalostno so sedele na sneženih vejah. Razmišljala sem, da bi tudi one rade imele svoje hiše. Same si jih ne morejo narediti, zato jim moramo pomagati. Potem sem razmišljala, kako bi napravila hišico. Pozneje sem naredila majhno, vendar je bila dobra. Postavila sem jo na podstrešje in nasula vanjo zrnja. Naslednjega dne sem bila bolna. Skozi okno sem gledala hišico in bila vesela, ko sem videla vesele ptičice, kako jedo in pojo v svoji hišici.

Ida Ber,
7. raz., Zetale

Moja mama

Moja mamica je dobrega srca. Vse bi dala za nas. Mamica ne hodi v službo. Skrbi za red in čistočo v hiši, kuhinja in pere. Pozimi plete nogavice, rokavice, hlače, jopiče in puloverje. Poleti hodi po gobe. Ima veliko srečo z njimi. Lani mi je pokazala, kje rastejo.

Mamico imam zelo rad. Včasih ji pomagam pospravljati. Ona mi pomaga pri nalogah, če je treba.

Moja mamica je najboljša mamica na svetu.

Branko Tucovič,
3. raz., Majšperk

Vesela šola je res vesela

Tovarišica nas je v jeseni vprašala, kdo bi tekmoval v Veseli šoli. V četrtem razredu nas je bilo pet. Potem nas je prijavila.

Naloge za Veselo šolo so prišle vsakih štirinajst dni. Ko je prišel Pionirski list, smo bili prestrašeni, če ne bodo naloge, pretežke. Včasih smo delali vsi skupaj, včasih pa vsak zase. Ko smo delali, smo najprej prebrali razlago, potem pa odgovarjali na vprašanja. Ko je bilo prvo tekmovalje, nam je tovarišica razdelila liste. Imeli smo dvajset minut časa. Morali smo delati vsak zase. Ko smo končali, je tovarišica pobrala liste. Potem smo nestrpno čakali, kdo bo zbral več točk.

Tokrat sem jih največ zbrala jaz. Tovarišica je poslala liste v Ljubljano. Ko smo tekmovali za šolskega prvaka, sva zbrali s sošolko enako število točk. Potem sva dobili dodatna vprašanja in jih reševali pet minut. Več točk je zbrala Verica.

Potem pa je prišlo veliko presenečenje. Med 200 tekmovalci so izžrebali tudi mene. Bila sem zelo vesela, sošolci pa ne. Težko pričakujem, kdaj mi bodo poslali fotoaparata za nagrado. Zelo se veselim, da bom lahko slikala. Lahko bom slikala pokrajino, sošolce, starše, muce, psička. Zdaj imam mnogo več veselja za učenje. Kar naprej mislim, kako lep spomin bom imela na šolo.

Anka Ovčar,
4. raz. Gruškovje

Obiskala me je mama

Mnogokrat mislim na svojo mamico. Zaposlena je v tujini. Zlasti mislim nanjo, ko mi je hudo.

Mama je imela službo v Ptuj. V ranem jutru se je odpeljala s kolesom na dolgo pot in se vračala pozno popoldne. Ni mnogo zaslužila, zato se je lani odločila, da bo šla delat v Nemčijo. Lansko zimo je dobila dovoljenje in se odpravila. Zadnji dan ji je pogum že upadla. Bila je tiha in zamišljena. Bala sem se ji pogledati v obraz. Odpotovala je. Naslednje dni je bilo vse tako prazno, le mamini obraz sem imela vedno pred očmi. Pred novim letom je pisala, da bo prišla na obisk. Nemirno sem čakala. Misli la sem na to, kaj mi bo prinesla. Zelela sem si lep oblik in raznih drobnarij. Končno je prišla. Pripeljala se je pozno popoldne. Svidenje je bilo veselo. Dolgo sem jo držala v objemu.

»Ne izpustim te več, moja maica. Vedno ostani pri meni!« Htela je odpirati zavoj. Dobila sem mnogo potrebnih oblek. Na novega leta dan sem dolgo spala. Tihota je prišla k meni in mi

voščila srečo. V trenutku je padla zlata verižica okrog mojega vratu. Ustrašila sem se je, ker je bila ledeno mrzla. Bila je prelepa. Še sedaj me zazebe, ko si jo obešam okrog vratu. Vedno je hladna. Ob njej se vedno spomnim mamine roke, ki je bila tako topla!

Nekaj tednov pozneje je

mama zopet odšla. Slovo je bilo težko. Vsak teden mi sedaj piše, jaz pa njej. Pisem se veselim. Poleti bo zopet prišla. Veselim se je. Nekoč ji bom pisala, naj mi verižice več ne kupuje. Rajši imam njeno toplo roko, kot še tako lepo verižico.

Milena Maučič,
7. raz., Podlehnik

JUGOBANKA

LJUBLJANA,
Titova 32

LJUBLJANA,
Celovška 106

CELJE,
Titov trg 7

Vabimo vas, da se poslužite bančnih storitev, ki vam jih nudi JUGOBANKA s svojimi poslovnimi enotami v Jugoslaviji in prek predstavništva v tujini.

— zbira hranilne vloge občanov

— vodi devizne račune občanov

— opravlja vse storitve na podlagi varčevanja v Jugoslaviji in tujini

— daje kredite za stanovanjsko izgradnjo in potrošniške kredite

Jugoslovanom na začasnem delu v tujini JUGOBANKA omogoča, da svoje prihranke položijo tudi pri tujih bankah, s katerimi imamo posebne aranžmaje o dvojezičnih in trojezičnih knjižicah in to v ZR Nemčiji, Avstriji in Švici.

Prihranke v markah, šilingih in frankih na teh knjižicah se lahko prav tako dviga v teh državah in v Jugoslaviji pri vseh filialah JUGOBANKE.

Banka v Celju posluje vsak delavnik, razen sobote, od 9. do 12. ure in od 13. do 17. ure.

Za dobro voljo

Novi podnajemnik pride s prazno steklenico h gospodinjici.

»Oprostite gospa. V tej steklenici je bilo še danes jutraj najmanj tričetr konjaka, zdaj pa je prazna. Ali veste morda, kdo ga je spil?«

»Vem,« strogo odvrne gospodinja. »to sem bila jaz. Ne trpi alkohola v hiši, zapomnite si to za vselej!«

Moj prijatelj je presenetil šestletnega sinka z veselo novico, da mu je štokljia prinesla sestrico. »Ojoj,« je zastokal fant, »jaz bi pa vendar rad imel velikega brata!«

Starček je stopil v prenapolnjen avtobus in pokazal

sprevodniku otroško vozovnico:

»Tako dolgo sem moral čakati na vas,« je rekel očita-joče.

Plah zakonski mož je vprašal svojo ženo pred sprejemom v porodnišnico: »Dragica, ali si ne bi stvar še malo premislila?«

Mlada žena je opazila, kako poklapan je njen soprog in mu ljubeče zašepeta: »Gregor, ljubček! Povej mi no, kaj ti je. Tvoje težave zdaj niso več samo tvoje — zdaj so NAJINE skrbi.«

»No, v redu,« je vzdihnil Gregor. »Torej: DOBILA SVA pismo neke deklice, ki NAJU hoče tožiti, ker SVA JI obljubila zakon.«

Kotiček za gospodinje

SVETUJE
SLAVKO FURMAN

Toplo sonce oznanja pomlad in s tem gospodinjam, da se začnejo dela na vrtu.

Vsaka gospodinja bi morala imeti vrt. V njem si pridela brez posebno velikega truda potrebno jušno in drugo zelenjavo, ki ne sme manjkati v nobeni kuhinji. Seveda je treba pravočasno misliti na to, da gospodinja pravočasno zaseje določeno vrsto zelenjave. V ta namen pa si mora najprej pripraviti zemljo. Dati ji mora potrebna gnojila, ki jih rabijo rastline za svoj razvoj. Semena vrtnih rastlin so opremljena z napisji na embalaži, kdaj jih sejemo in v kakšno zemljo, tako da to ne bo povzročalo gospodinjam posebnih težav.

S tem v zvezi je treba spomniti na varstvo rastlin pred škodljivci in boleznimi.

Zelenjava je predvsem vir vitaminov in mineralov in je s tega vidika silno pomembna, pravzaprav za zdravje človeka nepogrešljiva postavka v prehrani.

JEDILNIK ZA SEDEM DNI

ponedeljek — kosilo: možganova juha; zabeljen fižol; večerja: slan krompir, zdrobov praženec, solata; torek — kosilo: cvetačna juha, pražena jetra, krompirjev pire, solata; večerja: skuta, čaj; sreda — kosilo: zeljna juha s krompirjem, ocvrta riba, solata; večerja: polenta z mlekom; četrtek — kosilo: ohrovtova juha z rižem, pečena perutnina, pečen krompir, solata; večerja: hrenovka, kava;

petek — kosilo: kislo zelje, ajdovi žganci, kompot; večerja: regratova solata, jajca; sobota — kosilo: piščančev ragu, široki rezanci, solata; večerja: krompirjeva solata, safalada, jogurt; nedelja — kosilo: goveja juha, dunajski zrezek, ohrovt z maslom, slan krompir, solata; večerja: sirova pita, čaj. Nekaj napotkov:

MOŽGANOVA JUHA

Cebulo na drobno nasekljamo in jo malo popražimo. Očiščene možgane fino narežemo in jih dodamo čebuli. Vse skupaj prepražimo in zalijemo, dodamo malo soli in popra.

Na krožniku napravimo masleno kocko — zmešamo ostro moko in maslo, nakar to dodamo možganom. Malo prevremo in prepasiramo. Solimo. Juha ne sme biti pregosta. Po želji zakuhamo vanjo stepene jajce.

PIŠČANČEV RAGU

Piščančevu drobovino narežemo na večje kocke in operemo. V ponev damo na drobno nasekljano čebulo, jo rumeno popražimo in dodamo meso in dušimo. Na kocke narezan korenček kuhamo v malo slani in oslajeni vodi, ko je kuhan, ga dodamo mesu. Preden je meso mehko, ga malo pomakamo, zalijemo z vodo ali juho, dodamo paradižnikovo mezgo, nasekljan peteršilj, lovor, sol in poper. Če hočemo, da bo ragu boljši, dodamo malo črnega vina.

Krepek koktail: whisky $\frac{1}{4}$, sherry brandy $\frac{1}{4}$, wermouth $\frac{1}{4}$, limonin sok $\frac{1}{4}$, sladkor, led.

glavniku, in zdrgnemo s ščetko za nohte. Glavnike iz roževine pa čistimo suho, ker jim mokrota škodi.

■ Porcelanaste ploščice osončimo z milnico, ki smo ji dodali malo salmiaka. Spremo jih s hladno vodo in zdrgnemo s krpo, ki ne pušča vlaken.

■ Inlet, ki začena puščati perje, zatesnimo s čebeljim voskom. Raztrganin na inleto ne šivamo, ker šivi ne drže. Prelepimo jih z levkoplastom in prelukamo.

■ Ovratnike suknjičev, ki so močno umazani, očistimo z jelenovo soljo.

■ Kakao izgubi okus, če ga hranimo v pločevinastih škatlah. Najbolje se bo ohranil, če ga takoj po nakupu pretresemo v steklen kozarec.

■ Madeže od l'kerjev operemo čimprej z mlačno vodo. Pogosto je učinkovit špirit. Barvaste madeže od l'kerjev dokončno odstranimo iz belih tkanin z beljenjem.

■ Mleko odstranimo z mrzlo vodo in milom, če ne gre, si pomagamo z bencinom.

Vaše zdravje

Vreme vpliva na razpoloženje

Ze zdavnaj je znano, da je od vremena odvisno naše razpoloženje. Ni pa znano, da je od dobrega razpoloženja odvisna aktivnost našega organizma, a to ne samo v fizičnem, ampak tudi v mentalnem, predvsem pa v čustvenem in reakcijskem pogledu. Slaba volja, nepremišljena in neurejena dejavnost sta najbolj pogostni posebno pri ljudeh, ki je njihov vegetativni živčni sistem neuravnovešen. Opisali so že vznemirjenost, ki prevzame nekatere živali pred poslabšanjem vremena in še posebno pred viharjem ali kako elementarno katastrofo. Znana je kot biološka reakcija živega organizma na atmosferska dogajanja, ki povzroča nagel padec zračnega pritiska, nevihte in viharje, katastrofalne poplave, utrganje oblaka, potrese in druge nesreče. Tako je ugotovljeno, da živali pri vseh večjih in naglih spremembah v atmosferi deset ali več ur poprej kažejo znake vznemirjenosti in nagnjenja k begu.

V zadnjih letih so zelo vztrajno proučevali biološke reakcije na meteorološke spremembe, posebno z ozirom na njihov vpliv na človeka. Na kongresu svetovne meteorološke organizacije v Ženevi so ob sodelovanju mednarodnega združenja za biometeorologijo objavili vrsto dejstev, ki postavljajo v novo luč učinek in pomen vremena na reakcije našega organizma in njegov pomen zanj. Fizični, elektromagnetni in kemični vplivi iz atmosfere in okolja, v katerem človek dela, zelo vplivajo na stanje reaktivnosti človeškega organizma.

Ugotovljeno je, da je biološko ugodno vreme tisto z zvišanim atmosferskim pritiskom in conah, kjer vladajo anticikloni. V prehodnih conah med visokim in nizkim pritiskom se že pričnajo kazati neugodni vplivi na organizem. Na tem kongresu so posvetili izredno pozornost medicinskim podatkom, ki jih je zbral inštitut za meteorološka raziskovanja v Münchnu, ker so v zvezi s tem proučevanjem opazovali veliko število ljudi. Z zapisovanjem serije podatkov so ugotovili, da so med delovnim časom v letnem obdobju z lepim vremenom zabeležili 3162 pritožb zaradi tegob nepojasnjene narave. Medtem pa so v enakem obdobju s slabim vremenom zabeležili 5429 takih tegob ali za 42 odstotkov več kakor ob lepem vremenu. Podobna analiza nesreč pri delu je pokazala 45 odstotkov več nesreč v času, ko je prevladovalo slabo vreme.

S proučevanjem vpliva vremena na možnost vznika motornih vozil so ugotovili, da se je v dneh, ko je bilo vreme slabo, zgodilo 15 do 20 odstotkov več prometnih nesreč. Eden strokovnjakov je predložil točne podatke iz Nemčije: proučeval je vreme pri 106 000 prometnih nesrečah in v 32 odstotkih primerov ugotovil, da so

se zgodili v času neugodnih vremenskih razmer. Ta dogajanja kažejo, da je zmoglost vznika v času slabega vremena brez vidnih zunanjih znakov znatno zmanjšana, ker moč koncentracije zelo pade in se čas reakcije podaljša, torej so refleksi počasnejši. Analiza iz Hamburga je pokazala, da se je od 67 000 prometnih nesreč 85 odstotkov zgodilo v neugodnih bioloških atmosferskih razmerah. Podobna proučevanja v 50 evropskih mestih so dala podatke, da so bile slabše biološke reakcije ozko povezane z neugodnimi vremenskimi razmerami.

Na kongresu so si poročevalci soglašali v tem, da navadne prometne motnje kakor so megla, spolzkost in zaledenost cest, v proučenih prometnih nesrečah niso igrale niti približno tako velike vloge, kakor je to dokazano za vpliv meteoroloških sprememb. Tako se je v Hamburgu zaradi zaledenega in zamrznjenega terena število nesreč dvignilo za 6,4 odstotka, a še manjši je odstotek zaradi megle — samo 5,2. V enakem obdobju se je število prometnih nesreč pod vplivom slabih vremenskih razmer dvignilo na 40 odstotkov. Vse te podatke so zanesljivo preverili, ker so jih dobili kot rezultat proučevanj v raznih mestih Nemčije v zadnjih 15 letih.

Eden od doslej nepoznatih, toda važnih elementov v fizični reakciji človeškega organizma je oscilacija v atmosferskem naboju. Polje slabe frekvence zelo močno vpliva na nekatere ljudi. Tudi eksperimenti z živalmi so dali podobne podatke. Hrček odnaša svoje mladice med spremembo v električnem polju na kraje zunaj njegovega dosega. Miši porabijo dosti več kisika, če jih postavimo v električno polje, a prav tako izločajo več ogljikovega dioksida. Pri čebelah so ugotovili, da v neugodnih atmosferskih razmerah mno-

ge ne najdejo domov in jemu roju. Posebno opazno slabše nabiranje medu delovanjem okrepljenega električnega naboja, tako pred nevihto, medtem ko množina medu pozneje za no večja, še posebno po ju.

Eden udeležencev je v svojem poročilu ugotovil, da po spočetju v hladnem nem času bolj pogosto rojijo otroci moškega spola, po četju v topljem obdobju ženskega.

Gornje študije so pokazale, da atmosferske motnje mestih zelo zmanjšajo množino sončnih žarkov, posebno pozimi. Tako sončno žarčenje v Anglijanu 1954 znašalo 5 stotkov, medtem ko je v maju junija istega leta seglo 93 odstotkov.

Nekaj o jajcih

Gotovo že veste, da se bleda kupiti večja, čista in nekoliko dražja jajca. Vedno pa ne veste, da je odstotek rumenjaka v manjših jajcih večji kot v velikih, torej pripravljate majoneze ali omako, raje uporabite manjša jajca. Oblika jajca je važna, prav tako ne barva rumenjaka. Odvisna je od hrane, ki jo je kokoš uživala.

Jajce nikoli ne umivamo, prelahko se namreč zgodi, se pri tem lupina poškoduje in pot je bakterijam na široko odprta. Tako inficirana jajca se zelo hitro pokvari.

Veliko vprašanje je vedno ali je jajce sveže. Svežost celotnega jajca ugotovite le s posebnimi aparati. Gospodinja pa se mora na žalost zanašati na dobro besedo prodajalke. Šele ko jajce ubije, lahko ugotovi, če je sveže. Vse sveže jajce ima lahko rumenjak vbočen navzgor, pokvarjeno jajce pa je namreč s plastjo zelo tekočega beljaka. Če je jajce že staro, se rumenjak polagoma sesede in beljak je vedno bolj tekoč. Najvišjo hranljivo vrednost ima jajce, ki ni starejše enega tedna.

TEDNIK vaš list

Koristni nasveti

■ Zelo občutljive senčnike za luč, ki jih težko očistimo prahu, namažimo s prozornim lakom. Prah bomo potem zlahka obrisali.

■ Če namažemo nit, preden prišijemo gumb, z voskom, gumb ne bo tako hitro odletel.

■ Če se nam mudi in ne utegnemo več pomiti posode, jo zložimo v skledo, polno vode, da se ostanki hrane preveč ne posušijo. Kasneje bomo to delo z lahkoto opravile.

■ Kadar zabijemo žebelj v zid, pogosto okrušimo omet. To lahko preprečimo, če nalepimo na zid nekoliko lepilnega traku v obliki križa, ki bo zadržal omet, ko bomo tolkli po njem.

■ Metla se sčasoma obrabi in postane mehka in lepljiva. Lahko jo popravimo zelo preprosto, če jo nekaj časa držimo nad posodo z vročo vodo.

■ Glavnike čistimo z jedilno sodo, ki jo potresemo po

0.000 poljubov življenju človeka

New Yorku imajo po-
no združenje, ki se ime-
je »Liga proti nepotreb-
poljubom«. Naloga te
ne organizacije je v tem,
se bori proti vsemu, kar
običajno dogaja po vsem
sem svetu na klopih v
kih, v mračnih vežah,
kiranih avtomobilih in
agije. Liga je razširila ce-
poseben letak, na katerem
podoba dveh zaljubljen-
v, ki se poljubujeta, pod
ko pa piše: Poljubljanje je
granejšje od strupa za miši!
kljub temu pa se zaljubl-
enci in drugi poljublja-
ar naprej. Na francoskih
lah poljubi, dolgi več mi-
st, ne predstavljajo nič iz-
nega, medtem ko italijan-
se oblasti take »prekrške«
rganjajo. Znanstveniki
edajo na poljubljanje spet
svoje in so poljub natan-
analizirali. Soglašajo, da
namo 16 osnovnih vrst
ljuba, pač pa pravijo, da
stajajo nekatere inačice
de na to, da dajemo neka-
vrste poljuba samo en-
v življenju in da jih
to ni mogoče prav izmeri-
ti. Vsi drugi normalni polju-
pa so tako skrbno izmer-
eni, da za strokovnjake ni
ve skrivnosti na tem pod-
metju:

- Poljub traja poprečno 20
sekund, kolikor ga ne damo
navadne formalnosti.
- Pri pravkar zaljubljenih

je 70 poljubov na dan nor-
malno poprečje.

- Pri tistih, ki so dolgo
časa poročeni, pade število
na dva poljuba dnevno.
- Skoraj ni zakoncev, ki
se ne bi poljubili vsaj en-
krat dnevno; to se zgodi tu-
di tedaj, če je zakon samo še
formalnost.
- Človek da v svojem živ-
ljenju okrog 70 tisoč polju-
bov.

Rekorder v poljubovanju
je neki državljani Kaliforni-
je. Njegov poljub je trajal 7
ur in 16 minut, bil bi pa še
daljši, če partnerki med pol-
jubom ne bi bilo treba kih-
niti. Zato je tudi užaljeno
dejal: »Med treningom sem
dosegel boljše rezultate!«

Razumljivo je, da bi mogli
še marsikaj povedati na ra-
čun poljuba, čeprav so se
razmere tudi glede tega v
zadnjih desetletjih močno
spremenile. Danes nihče več
ne uporablja ukrepa starih
Grkov, ki so prisilili svoje
žene, ko so odhajale z doma,
da so pojedle glavo čebule.
Danes stojita zaljubljenca
kjerkoli, na soncu, na dežju,
na snegu — in se poljublja-
ta. Njun poljub ni »strup za
miši«, njun poljub je nebo
in pekel obenem, je ključ za
vrata v čudovito deželo, kjer
obstaja samo on (ona). In
mного cvetja, in petja
slavčko, in najlepša glasba
življenja...

Ljutomer in Ormož. Seveda
le, če bodo ta predlog vse
sprejele. Pričakujejo, da se
bo letošnjih športnih prire-
ditev ob dnevu mladosti u-
deležilo okoli 500 mladih iz
bistriške občine. VH

OTROK IN ZAVIST

V vseh tistih družinah,
kjer ponavadi skrbno pazijo
na vsako spremembo pri so-
sedovih ali pri sorodnikih, so
otroci prav kmalu veščji za
neverjetne primerjave. Tako
je značilna nejevolnost do
vsega tistega, kar imajo, in
posvečajo svojo pozornost
samo tistemu, kar sami ne
posedejejo.

Otrok, vzgojen v takšni
sredini, bo zavidal svojim so-
šolcem nalično pero, šolsko
torbo, jopico, kolo in podob-
no. In četudi sam ima te
stvari, bo takšen otrok trpel,
ker nima prav takšno pero,
prav takšno šolsko torbo kot
njegov prijatelj. In če mu
bomo ustregli ter kupili prav
takšne stvari, bo našel dru-
ge predmete pri tovarišu, ki
mu jih bo zavidal.

Ker je takšen otrok pre-
več zavzet z vsem tistim, kar
nima, niti ne uživa ob ti-
stih rečeh, ki jih ima, izgubi
smisel za pravo, preprosto
radost in se nikakor ne mo-
re vživeti v pogoje svojega
življenja.

Če hočemo našega otroka
obdarovati pred tovrstno psi-
hološko znaličenostjo, ni le
dovolj, da sami razčistimo s
tem; moramo jih učiti ceniti
to, kar imajo, da ne prezira-
jo socialne pogoje lastne
družine, da ločijo prave člo-
veške vrednote od material-

nih dobrin, ki nikakor niso
osnova sreče. Kajti sreča in
modrost sta sposobnost, da
izkoristimo možnosti, ki nam
jih življenje nudi. Biti sre-
čen, pomeni, biti vedra o-
sebnost, ki ji je zavist tuja.
Zavist je nelagodno počutje,
ki človekovo osebnost uni-
čuje in ji jemlje vse tisto,
kar je neposrednega in lepe-
ga v njej. Zavist razjeda in
črpa človeka s primerjavami,
z grenkobo, z obtoževanjem,
s preračunljivostjo. Zavist
vodi k negaciji hrabrosti, k
negaciji osebnega napora in
k neplemenitosti.

Mar ni bolje, da našega o-
troka že v najranjši mlado-
stji učimo, da smo predvsem
mi sami odgovorni za svojo
srečo in da je najboljši na-
čin, da se čimprej usposobi-
jo za življenje z znanjem, ki
jim bo omogočilo željene do-
brine. Za to pa je potrebna
vztrajnost in hrabrost; last-
nost, ki ju zavist razžira in
uničuje.

OREH V NAŠEM SADOVNJAKU

Malokatera domačija je, ki
ne bi imela poleg drugega
sadnega drevja posajen tudi
oreh. Po koristnosti prekaša
oreh vse svoje sadne vrste.
Orehovo jedro vsebuje mno-
go toščje in vitaminov ter je
zelo redilno. V jedrih je ve-
liko vitamina C, B1 in kal-
cija. Oreh sadimo na enak
način kot drugo sadno drev-
je. Rabi pa rodovitno, pro-
pustno, globoko in srednje
težko zemljo... Če oreh pre-
sajamo, moramo to opraviti
čim hitreje, ker so orehove
korenine zelo občutljive.
Najbolj znane preizkušene
sorte so: elit, petovio in ha-
loze.

Dober oreh mora imeti
plodove z luščino, ki ne sme
biti niti predebela, niti pre-
tenka in se mora dobro za-
pirati. Jedrce mora biti tak-
šno, da se iz ploda lahko iz-
lušči in da tehta več kot 45
odstotkov ploda. Pomembno
je orehovo drevo tudi zato,
ker s svojim duhom odganja
mrčes.

M. L., štud. agr.

Kmetovalci!

INA — PETROKEMIJA KUTINA

vam priporočamo, da dognojete posevke spomladi
z 150 kg KAN-a ali 250 do 300 kg KOMPLEKSNEGA
GNOJILA NPK 12:12:12 ali 200—250 kg NPK 17:8:9
ali s 75 kg UREE

Športna dejavnost v mesecu mladosti v občini Slov. Bistrica

Komisija za šport in rekre-
acijo pri OK ZMS Slov. Bi-
strica, ki jo letos zelo uspe-
šno vodi Drago Mohorko iz
Slo. Poljskave, je pretekli te-
den dokončno sprejela in po-
čelita letošnji program šport-
nih srečanj v okviru prazno-
vanja meseca mladosti.

Zaradi vse večjega zani-
manja za to obliko dejavnos-
ti med bistriško mladino
bodo pričeli s prvimi igrami
že v aprilu. Na izkušnjah
preteklih let bodo tudi to-
krat zaupali izvedbo in or-
ganizacijo prvega dela kva-
lifikacijskih tekmovalnih v po-
srednjih športnih discipli-
nah aktivom ZM na terenu.
Tako bodo letos mladi tek-
movali v malem nogometu,
namiznem tenisu, odbojki,
rokometu, šahu in strelja-
nju z zračno puško. Prvo-
vršene ekipe in posamez-
niki iz vseh izbirnih srečanj
v vseh tekmovalnih panogah
se bodo nekaj dni pred dne-
vom mladosti (25. maja) po-
merile v finalnih srečanjih
v Slov. Bistrici. V okviru
večjega povezovanja in sode-
lovanja z mladimi iz JLA bo-

do v vseh tekmovalnih di-
sciplinah sodelovale tudi ek-
ipe iz garnizije v Slov. Bi-
strici. V malem nogometu bo
njihova ekipa zaradi tega,
ker nekateri tekmovalci so-
delujejo v raznih kvalitet-
nejših nogometnih klubih
(tudi II. zvezne lige) sode-
lovala izven konkurence. Prav
tako pa se teh tekmovalci ne
bodo letos smeli udeležiti
mladi, ki aktivno tekmujejo
v ligaških tekmovaljih, ker
bi po mnenju ostalih mla-
dincev bila takšna srečanja
precej neenakopravna. Ob-
staja tudi mnenje, da se ek-
ipe, ki nimajo klubaških tek-
movalcev, v prihodnje tak-
šnih srečanj ne bi več udele-
ževale, ker bi na njih že na-
prej lahko določili končnega
zmagovalca.

Najbolje uvrščene ekipe in
posamezniki bodo prejeli
priznanja, diplome in pokale.
Sodelovali pa bodo tudi na
medobčinskih tekmovaljih
za katera se prav v zadnjem
obdobju zavzemajo mladi bi-
striške občine. Tekmovali
naj bi predstavniki OK ZM
iz občin Slov. Konjice, Ptuj,

Kreditna banka Ptuj

opravlja vse bančne in denarne posle za občane in gospodarstvo.
Jamči za hitro, zaupno in kvalitetno reševanje vseh denarnih
zahtev.

Z namenskim varčevanjem v dinarjih ali devizah se banka po-
godbeno obveže, da bo po dogovorjeni varčevalni dobi odobrila
kredit in vrnila prihranek.

Za vezane vloge v dinarjih in devizah so izredne ugodnosti:

- OBRESTNA MERA DO 7,5 %
- ZAVAROVANJE PROTI NEZGODI
- UDELEŽBA PRI STALNIH NAGRADNIH
ZREKANJH.

KDOR VARČUJE, IMA!

TAUNUS V TOVORNJAK, AVTOBUS in na njivo ...

Zivahni vrvež, ki smo mu bili priča na naših cestah ob minulih praznikih — je terjal tudi marsikatero prometno nesrečo. Ena izmed teh se je pripetila minuli petek tudi v Markovcih pri Ptujju.

Voznik Franjo Lastavič, doma iz Duge Rese na Hrvaškem, začasno zaposlen v Nemčiji, je pripeljal z osebnim avtomobilom znamke taunus v ovinek v Markovcih. V avtomobilu so bili še štirje sopotniki. Zaradi prevelike brzine, domnevajo, da je vozil okoli 130 km na uro, je začelo zanašati avtomobil na levo stran cestišča. Takrat je pripeljal iz smeri Borla tovornjak s prikolico podjetja Gramip iz Dubrave, ki ga je upravljala Ivan Petras. Ta je poskušal preprečiti trčenje s tem, da je zapeljal na rob ceste, tako daleč, da se mu je vdrla desna bankina. Vendar je bilo že prepozno. Taunus je z nezmanjšano hitrostjo trčil v sprednji levi blatni tovornjaka, od tu v nakladalni prostor in še v zadnje levo kolo tovornjaka. Vozilo je sicer z nekoliko zmanjšano hitrostjo drslo še okrog 80 metrov naprej po cestišču in z lažjim trčenjem oplazilo še avtobus AP Maribor, ki je pripeljal za tovornjakom. Serija opisanih zaporednih trčenj se je končala šele na bližnji njivi.

Pri nesreči so bili ranjeni štirje potniki v taunusu. Tri izmed njih so morali prepeljati v ptujsko bolnišnico. Četrtri pa je dobil le manjše praske.

Trčenje je bilo tako silovito, da so bile poleg obeh vozil (na avtobusu so nastale le manjše praske) močno poškodovane tudi tri motorne kosilnice, ki jih je prevahal tovornjak.

Sreča v nesreči je v tem, da ni prišlo do čelnega trčenja, saj bi bile potem posledice prav gotovo bolj tragične.

PO NESREČI POBEGNIL

V torek, 6. aprila 1971, ob 21.45 se je pripetila huda prometna nesreča v Sp. Hajdini pri hiši št. 68, kjer je do sedaj neznan voznik tovornega ali osebnega avtomobila zadel Alojza Kolednika (43 let) iz Erjavca 4, delavca TGA Kidričevo. Ko se je peljal s kolesom s pomožnim motorjem iz Ptujja proti Kidričevu, ga je neznan voznik tesno prehitel in ga zbil po cestišču celih petnajst metrov v smeri vožnje. Pri nesreči je bil Kolednik hudo telesno poškodovan po glavi in je bil v času, ko to poročamo, še vedno v kritičnem stanju. Neznani voznik tovornega ali osebnega avtomobila je pustil po nesrečnici na cesti in pobegnil proti Kidričevu ali Majšperku.

Postaja milice Ptuj naproša vse občane, ki bi kar koli vedeli ali izvedeli o pobeglem brezvestnem vozniku, da to nemudoma sporoče najbližji postaji milice ali njenemu oddelku.

NESREČA V TRGOVIŠČU

V vasi Trgovišče se je na cesti I. reda pripetila prometna nesreča zaradi neprimerne hitrosti in nepravilnega srečanja.

Voznik Anton Uplaznik iz Velike Nedelje, zasebni avtoprevoznik, je peljal s svojim tovornim avtomobilom iz Ptujja proti Ormožu. V Trgovišču mu je pripeljal nasproti osebni avtomobil, ki ga je upravljala Emil Petek iz Podgorca. V avtomobilu je peljal tudi svojo ženo Rozalijo. Pri srečanju je trčil v nasproti vozeči tovornjak in ga je odbilo v osebni avtomobil Maksa Černelja, ki je pripeljal za njim.

Emil Petek in njegova žena sta bila lažje telesno poškodovana. Škode je za 20 tisoč din.

OSANKARICA—FUŽINAR 2:0

Bistriški nogometaši so tudi po tretjem spomladanskem kolu SCNL ostali neporaženi. Na domačem igrišču so si to pot »privoščili« vodečo enajsterico ravskega Fužinarja, ki v nobenem pogledu ni upravičena svoje visoke uvrstitve. Obe moštvi sta pričeli srečanje zelo mlačno, tako da gledalci nikakor niso mogli biti zadovoljni. Bolj, ko se je prvi polčas bližal h koncu, bolj so nogometaši Osankarice prevladovali na igrišču. V 34. minuti pa je V. Golob izkoristil nepazljivo vstop gostujoče obrambe in z lepim strelom dosegel vodeči zadetek. Pričakovati je bilo, da bo to goste prebudilo,

vendar so imeli domačini še vedno terensko premoč. Samo minuto pred koncem, pa je Kočev dosegel drugi gol, ki ga je vsekakor treba pripisati slabi gostujoči obrambi in še slabšemu vratarju.

Tudi v drugem delu je bila igra dokaj raztrgana, predvsem pa preostala. Z grobo igro so pričeli gostje, domačini pa so jim odgovorili. Rezultat tega pa je bil, da je sodnik Romih izključil dva igralca. Bistričana M. Goloba in Ravenčana Vodopivca. Ta sodnikova odločitev je bila pravilna, zapisati pa moramo, da bi sodnik moral narediti red na igrišču že mnogo prej.

Zmaga nogometašev Osankarice je zaslužena in moramo nastopajoče pohvaliti. Dve točki, doseženi v boju s favoriziranim nasprotnikom, jim bodo v boju za obstanek v ligi veliko pomenili, predvsem pa je važno to, da imajo zelo dobro obrambo, ki bo do konca tekmovanja doživljala še marsikatero hudo uro.

TJK ORMOŽ—ČRENŠEVCI 21:12

V nedeljo, 11. aprila, so moške rokometne ekipe pomurske lige odigrale 15. kolo. Radgončani so se pomerili z Mladincem, Lendava z Beltinci, Bakovci z Radenci, Klub mladih s Poletom 70 in Ormož s Črenševci. Turpolje je bilo presto.

TJK Ormož je igral z ekipo Črenševci v Veliki Polani. Igra je bila sorazmerno ostra in groba s strani Črenševca, saj so med igro bili poškodovani trije igralci ekipe TJK Ormož, toda Or-

možani so kljub temu zares živo zmagali z rezultatom 21:12 (polčas 16:2). Vrata Ožek je kot vedno sijajno branil. Zadetke za Ormož dosegli: Znidarič 7, Sulek Polak po 4, Hanželič 3, Golob, Kolarič in Borak po 1. Tekmo je sodil Janez Hesar iz Kroga.

Prihodnjo nedeljo, 18. aprila, igra TJK Ormož doma z rokometno ekipo Lendava.

Novi krvodajalci

Darovalci iz Podlehnik, 28. marca:

Ivan Tušek, Zg. Hajdina; Anton Gosak, Gorca 33; Janez Cafuta, Gorca 69; Fric Vražič, Gorca 76; Franc Lozinšek, Gorca 6; Milan Svenešek, Gorca 7; Leopold Mohorko, Gorca 40; Mirko Simnik, Podlehnik 28; Jožef Lomšek, Gorca 49; Rozina Cafuta, Gorca 72; Katica Hriberšek, Dolenjski 3; Angela Rep. Gorca 3; Janko Gajšek st., Podlehnik 6; Janko Gajšek ml., Podlehnik 1; Ivan Klep, Podlehnik 6; Anton Cafuta, Sedlašek 43; Anton Gajšek, Podlehnik 19; Ljudmila Gajšek, Podlehnik 19; Stefan Cafuta, Sedlašek 56; Marija Svenešek, Gruskovje; Slavko Fric, Podlehnik 6; Edvard Kupčič, Podlehnik 1; Barbara Sakelšek, Sedlašek 94; Olga Uratnik, Podlehnik 44; Amalija Sakelšek, Sedlašek 54; Cecilija Lozinšek, Podlehnik 21; Ivanka Kupčič, Podlehnik 23; Pavla Podgoršek, Sedlašek 47; Kristina Habijan, Zaki 37; Liza Podgoršek, Ložina 2; Izidor Cafuta, Sedlašek 2; Ludvik Sprah, Podlehnik 21; Jakob Drevenšek, Sedlašek 17; Vilhi Vidovič, Strajna 53; Jur Gabrovce, Brezova gora 76; Herik Jelen, Ložina 3; Tereza Bračič, Ložina 27; Rozalija Rib, Ložina 27; Marija Krajnc, Ložina 13; Liza Krajnc, Ložina; Andrej Podgoršek, Sedlašek 1; Terezija Habijan, Jablovec; Edi Gajšek, Podlehnik 19; Arvidovič, Strajna 53; Anton Vreč, Gruskovje 3; Marija Vreč, Gorca 54; Andrej Emašič, Podlehnik 1; Jože Rus, Podlehnik 16; Simon Zajšek, Podlehnik 72; Julijana Kopše, Stani na 28; Milan Rozinger, Gruskovje 6; Angela Paveo, Kremplice 19; Karl Pajnkliher, Strajna 20.

Darovalci iz Juršinec 25. marca:

Jože Rajšp, Mostje 6; J. Slodnjak, Rotman 8; Marija, monič, Gabernik 3; Fran Rajšp, Mostje 6; Gera Rep. D. vič 45; Jožef Bedrač, Dragovje 62; Antonija Raš, Dra 40; Matilda Janžekovič, Jurš 38; Katica Lajh, Grilini 27; gela Zelenko, Rotman 33; Mja Kovačec, Rotman 19; Iv Zhudri, Senčak 8; Ana Bež Juršinec 44; Ivanka Muršič, gori 71; Elizabeta Čeh, Gril 10; Roza Črenšik, Senčak 7; lojz Fekonja, Senčak 74; J. Čeh, Sakušak 60; Ana Zm Sakušak 7; Elizabeta Rižnar, šinec 31; Marija Osterc, Gščak 3; Stefka Slana, Drag 40; Franc Segula, Dragovje 40; Dragovje 16; Vlado Ijak, Dragovje 44; Franc Toš, linec 14; Pavlina Ornik, Saku 57; Julijana Jurkovič, Grad 6; Franca Salamon, Sakušak Marija Slana, Dragovje 17; žefa Korenjak, Senčak 34; Tzija Meznarič, Sakušak 17; ronika Rojht, Bodkovec 15; rija Arbatjer, Rotman 17; Ska Stebih, Dragovje 16.

V imenu bolnikov za darov krvi najiskrenejša hvala!

heroskop heroskop heroskop heroskop

OVEN
od 21. marca
do 20. aprila

Brez skrbi, ničesar ne boste zamudili, če si še ta teden maice oddahnili. Potrebujete več časa za premislek. Previdni morate biti ob koncu tedna.

RAK
od 23. junija
do 23. julija

Gradite si nekaj, kar bo v osnovi spremenilo vaše življenje. Toda, gradite počasi in trdno. V osmih dneh ne boste naredili čudežev, pokvarite pa lahko.

TEHTNICA
od 23. sept.
do 22. okt.

Ne povsem brez svoje krivde, se čutite odrezani od sveta. Ljubzenska romanca vam je bolj škodila kot koristila. Zavedati se morate svojega položaja. Boljši časi bodo.

KOZOROG
od 21. dec.
do 20. jan.

Včasih vam ne bi škodila malce večja doza častihlepija. Drugi so pobirali lovrike, ki pripadajo vam. Temu bo potrebno narediti konec. Srčnim zadevam morate posvetiti več pozornosti.

BIK
od 21. aprila
do 20. maja

Zdi se, da vam primanjkuje vztrajnosti in marljivosti. Vse moči napnite, da se bo uresničilo nekaj posebnega. Če si hočete ohraniti položaj, boste morali bolj paziti.

LEV
od 23. julija
do 22. avg.

Cepprav se vam zdi delo enolično, lahko najdete veliko zadovoljstva. Bolje se boste morali organizirati in uspehi ne bodo izostali. V popoldnevih pomislite tudi na družino.

SKORPIJON
od 23. okt.
do 22. nov.

Vaše potrpljenje bo trdo preizkušeno. Ne spoprite se z nadozgo, to še nikomur ni kristilo. Glede zdravja ste pa precej lakomiselni. Verjemite znanosti.

VODNAR
od 21. jan.
do 20. febr.

Zdaj ste najbolj srečni, trenutek za tem pa najbolj nesrečni. Kaj je z vami? Morda bi vas dopust uravnovesil, ali pa bi se morali spoprijeti z resničnim problemom.

DVOJČKA
od 21. maja
do 22. junija

Včasih vam primanjkuje samokritike. Nikoli ne smete računati s tem da bo vaš položaj vedno tak, kot je. Zanesti se morate na sodelavce, ki precej vedo.

DEVICA
od 23. avg.
do 23. sept.

Pričakujete lahko vse mogoče ugodne prilike, pa tudi polno past. Teden bo zahteval precej potrpljivosti in zapomniti si morate, da z glavo ne morete skozi zid.

STRELEC
od 23. nov.
do 20. dec.

Prišlo so odločitve, ki bodo vplivale na vaše nadaljnje življenje. Zoprne težave boste morali sami prebroditi. Velikokrat se krivični do okolice. Ved o kritičnosti ne bi škodilo.

RIBE
od 21. febr.
do 20. marca

Ni izključeno, da ste končno našli nit, s katero si boste pomagali naprej. Pojdite med prijatelje in ne bo več osamljenosti. Ljubezen bo kmalu prišla.

spored

NEDELJA, 18. aprila

9.30 Po domače z ansamblom Maksa Kumra 10.00 Petiška oddaja 10.45 Mo. 10.50 Otroška matineja 11.45 Mestece Peyton 12.35 Kažipot, Sportno popold. 18.00 Veseli Andrej 19.45 Ckac 20.00 TV dnevnik 20.30 3-2-1 20.35 Humoristična oddaja 21.35 Videofon 22.50 Sportni pregled 22.20 Poročila.

ONEDELJEK, 19. aprila

9.05 Odporna univerza 9.35 TV v šoli 10.30 Nemščina 10.45 Angleščina 11.00 Osnove splošne izobrazbe 14.45 TV v šoli 15.40 Nemščina 15.55 Angleščina 16.10 Francoščina 16.45 Madžarski TV pregled 17.38 Napoved sporeda 17.40 Mendo in Slavica 18.00 Rianka 18.15 Obzornik 18.30 Narod piše sodbo sam 19.00 Mozaik 19.05 Maksimeter 20.50 Ckac 20.00 TV dnevnik 20.25 3-2-1 20.35 V mreži 21.25 Kulturne diagonale 22.05 Poročila.

TOREK, 20. aprila

9.35 TV v šoli 10.40 Ruščina 11.00 Osnove splošne izobrazbe 14.45 TV v šoli 15.35 Angleščina 15.55 TV vrtec 16.10 Angleščina 16.45 Madžarski TV pregled 17.45 Tiktak 18.00 Rianka 18.15 Obzornik 18.30 Slovenski top-pops 19.00 Mozaik 19.05 Konflikti med zaposlenimi 19.30 Starši in otroci 19.40 Pet minut za boljši jezik 19.50 Ckac 20.00 TV dnevnik 20.25 3-2-1 20.35 Film meseca 22.20 Glasbeni takturo. Poročila.

STREDA, 21. aprila

8.15 TV v šoli 17.05 Madžarski TV pregled 17.45 Pika nogavička 18.15 Obzornik 18.30 Glasba za staro in mlado 19.00 Mozaik 19.05 Na sedlu stezi 19.25 Naš ekran 19.45 Ckac 20.00 TV dnevnik 20.25 3-2-1 20.35 M. Ste-

fanovič: Beli zajci 21.35 Gilbert Becaud — III. oddaja 22.25 Poročila.

CETRTEK, 22. aprila

9.35 TV v šoli 10.30 Nemščina 10.45 Angleščina 11.00 Francoščina 14.45 TV v šoli 15.40 Nemščina 15.55 Angleščina 16.10 Osnove splošne izobrazbe 16.45 Madžarski TV pregled 18.00 Glasbeni cici-ban 18.15 Obzornik 18.30 Skrivnosti živali 19.00 Mozaik 19.05 Enkrat v tednu 19.20 Vse življenje v letu dni 19.50 Ckac 20.00 TV dnevnik

20.25 3-2-1 20.35 Cetrtkov razgledi 21.25 Ilj Petrov: Zlato tele 22.05 400 let slovenske glasbe 22.55 Poročila. PETEK, 23. aprila 9.30 TV v šoli 11.00 Angleščina 14.45 TV v šoli 16.10 Osnove splošne izobrazbe 16.40 Madžarski TV pregled 17.45 Zlati cekin 18.15 Obzornik 18.30 Glasbena oddaja 19.00 Mestece Peyton 19.50 Ckac 20.00 TV dnevnik 20.25 3-2-1 20.35 Usodna ciganka — angleški film 22.05 Izkažimo se — quiz 23.30 Poročila.

REZERVIRAN ZA LUTJEKA

Dober den gospe no go-spodje, pozdovlene tovarišice no tovarišci, pozdovleni fsi, ki v prleški ali pa kerikoli drugi šprohi prekljate vsokodneve križe no težove! Zlo me interesira, kaj ste kaj preživeli te prozlične dni, ge, no na kokšni način ste si jajca porfobali no nasploh še posebno to, če vanje ostalo kaj vejkončnih dobrot. Mija z Mico sma mela te prozlične dni pri hiši vse sorte no vrste obiskov, ki so nama poleg mesa, klobos, jajc no povitice — skoro še vejkončno korpo požrli. Saj rečen, lidje dobro vejo, gdo je na deželi kaj dobrega za pojesti, te pridejo fsi od tople do mrzle žlohte obiskat. Gdo pa moreš kak črna živina na polji delati — te pa te ne pride niben vrag gledat. Od prejšnjega petka dale pa do začetka togeta tje dale smo meli v naši vesi provo razstovo vseh sort avtov z D (dornovski) registracijo. Naši »zdolci«, kak jim zaj boj strokovno rečemo, so se pripelali domuz železnim konjčki, saj tistih ta provih ku-jof, ki so fčosik pluge vložili

li tak nemamo več. Če de šlo tak dale naprej mo za porlet v Prlekiji samo še s koga-mi oroli. Moja ta starša hčer, ki je že štiri leta v inozemstvu, si je pripelala kre se be nekšnega »dojč« lubčeka. Saj nič ne rečen, puba še kar nekak vün zgleda, mo lepi avto nove tūdi gladko »šprehati«, samo si vseeno mislin, zakaj si moja hčer neje rajši poiskala enega našega domočega prleškega lubčeka. Pa kaj si čemo, pregovor provi, ke lūbezen ne pōzna meje no drugih ovir, Nafsezodjo pa je lepo, ke se mojo radi, saj je tūdi to mali prispevek k mirnemi živ-leji na sveti.

Zaj-pa še poglednimo kaj nan je napisal v svojen dru-gen pismi Mihalek od Vejke Nedle pri Ormoži:

Lūbi nan Lutjeek!

Pred krotkin smo meli v naši krajevni skupnosti referendum za krajevni samo-prispevek — kak se že totemi jovnemim fehtaji reče. To ti je bilo guča no kritiziraja. V eni vesi bi radi meli eno, v drugi drugo, niše pa ne

bi rad da penez Svetopisemski cajti pa so že negda minoli, da bi se čūdeži godili. Pregovor provi, da je za malo penez tūdi boj malo muzike. Najbojše so se »odrezali« Trgovščonci, ki majo vena vredik fse ceste, mostove no druge krajevne potrebe, saj so bli najboj proti samoprispevki. Malo bojše blo je v Vičancih, v drugih vaseh pa so lidje vidli, da brez penez nega muzike no so skoro fsi glasovolji za samoprispevek.

25. merca so nas obiskali ptujski muzikanti. Kmetičev Tunek nas je s svojimi pevci no muzikoši tak segreja, ke so v dvorani samo stoli škripali. Micika no Miro sta tak lepo pela, ke sta mogla svoje pesmi večkrat ponovlati.

Enkrat si pita, ke je z ormoškin Vohločon, ki ti je večkrat kokšno ojštro pismo napisal. Veš, zaj ga več tiste koprjve pred hotelon ne pečejo, o tistih zgublenih milijunih v ormoški klovnici no v hoteli — pa najbrž neče pisati.

Veš Lutjeek, rad bi tūdi ve-da, ge so naši poslanci, ke jih nič preveč ne vidimo med nami. Jas bi rad bija, ke bi nas malo pitali, ge nas mon-tre gljovijo no nan pomagali malo vün z dreka zlezti...

Kak pa te z našin kmečkin

penzjunon? Mo se fčakali penzije pret kak mo šli v kr-tovo deželo?

Tebe no fse broice tvojega rezerviranega kota lepo poz-drovlja Mihalek od Vejke Nedle.

Zdravo Mihalek!

Pišeš, ke ste sprejeli referendum za krajevni samo-prispevek. Saj rečen Vejko-nedličani pa ste resen zaved-ni državloni no vete, kak je treba z družbenimi silami po-provlati krajevne grehe.

Spitovleš me, ge so naši poslanci? Premoj duši toga pa ti tūdi jas nemren pove-dati. Če mo kerega ge sreča, mo mu reka, naj se pri tebi zglaši.

Veš s tisto kmečko penzijo pa je tak, ke se je mija ki sma že na Matildinen spiski, najbrž nema fčakala. Fseeno pa se čūje prafiti, ke de s tote zadeve le neke grotalo. Resen bi že bija zodi carit, ke se nan zagołovi za stora le-ta nekšna miloščina, saj dra-gačik ne ven, kak de z nami, če pa se nan deca kak lasta-vice spelovlejo z naših grūntov.

Ge je ormoški Vohloč pa resen ne ven. Samo nč se ne boj, v krotken de se naj-brž že java no pokoza na spregled.

Srečno, vaš Lutjeek.

MALI OGLAS

MLAJSA tričlanska družina bi skrbela za starejšo žensko ali moškega, ki bi odstopil zazidalno parcelo v Ptuj ali okolici. Pomagala bi tudi obnoviti ali popraviti starejšo hišo. Naslov v upravi.

NA ZALOGI imamo pšenico, krmila za svinje, za male in večje piščance, teleta in drugo. Dostava tūdi na dom. Se priporoča Povrtnica Maribor, poslovilnica v Ptuj, Mariborska cesta.

OTROŠKI voziček ugodno prodam. Naslov v upravi.

UGODNO prodam hišo z vrtom pri hajdinski postaji št. 14. Ogled vsak dan od 16. ure dalje. Naslov v upravi.

PRODAM kravo s teletom. Slovenja vas 1.

75-LETNA upokojenka išče eno-sobno stanovanje. Plača dobro in vnaprej. Ponudbe pod »o-samljena«.

STAVBENI les in magnetofon grundig, štiristezni prodam. Skorba 64, Hajdina.

PREKLICUJEM navedbe v dopisnici, katero sem poslal podjetju LES Ptuj, ker so neresnične in se zahvaljujem, da je podjetje odstopilo od tožbe. Mirko Hamersak.

RABLJENO sobno in kuhinjsko pohištvo prodamo, tudi po kosih. Vprašajte pri Mlakarju, Vičavska pot 5 (za novo kasarno).

ODDAM opremljeno sobo za dve uslužbenki z uporabo kuhinje in event. garaže. Mariborska 10, Ptuj.

OPOZARJAM vsakogar pred nakupom premičnin od Vladimir-

ja Plohla iz Nove vasi 21, Ptuj, ker sem solastnica in bom sodno postopala. Frančiška Plohl, Ormoška 4, Ptuj.

HIŠO z nekaj obdelovalne zemlje v Dornavi 18, dam v najem za nekaj let pod zelo dobrimi pogoji, družini ali samski ženski. Ostalo po dogovoru. Naslov v upravi.

GRADBENO parcelo (10 arov in 40 kvadratnih metrov) z lokacijskim in gradbenim dovoljenjem in načrtom na Vidmu pri Ptuj prodam. Interesenti naj se zgla-sijo v klub upokojencev na Vidmu pri Ptuj.

TRI gradbene parcele v Novi vasi pri Ptuj prodam. Naslov v upravi.

PRODAM hišo in 85 arov zemlje v Bukovcih 124.

PRODAM kombiniran otroški voziček in otroško košarico. Vidovč, Ciril-Metodov drevored 13, Ptuj.

OTROŠKI vrtec Ptuj razpisuje prosto delovno mesto čistilke v enoti vrta Majšperk za skrajšan delovni čas. Nastop službe 15. aprila 1971. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

ZAVOD za varstvo in delovne usposabljanje mladine dr. Marijana Borštnarja Dornava ugodno proda ca. 2000 kg krme. Interesenti se naj oglašijo v pisarni zavoda.

PRODAM lokal na Bregu v Ptuj, Zagrebška 15. Vprašajte v cvetličarni.

LIGUSTROVE sadike prodam. Guček, Budina.

MLATILNICO avstrijske znam-ke hofer prodam po nizki cen. Franc Fras, Gočova 16, p. Gradšče.

PRODAM 22 arov njive, primerne za travnik s posajeno pšeni-co. Vprašajte pri Gajzerju. Hajdoše 73.

KUPIM fiat 750 — letnik 1963—71 ali R-4 ali škodo. Trošt, Murkova 7, tel. 77-172, o 20. do 21. ure.

VELETRGOVINA

Mercator

Poslovna enota

panonija

PTUJ, Osojnikova 1

Ne samo vse pri MERCATORJU, temveč tudi MERCATOR povsod! Ob 1. maju čestitamo vsem delovnim ljudem!

agrotehnika

obvešča cenjene kupce, da ima stalno razstavo in prodajo v novi prodajalni

Paviljon JURČEK na GR

s konsignacijskih skladišč in za dinarska sredstva nudimo blago raznih renomiranih firm!

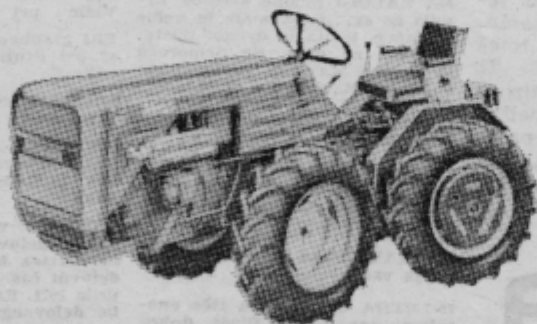
Obenem prosimo cenjene kupce, da se obračajo direktno na novo prodajalno osebno ali po telefonu na (061) 313-398, kjer boste dobili tudi vse potrebne informacije.

Za takojšnjo dobavo s konsignacije vam nudimo:

Traktorje

Kosilnice

TEHNIČNI PODATKI:

MOTOR: 4-taktni dieselski, 14—21 KM

SKLOPKA: suha, ploščata

MENJALNIK: 8 hitrosti naprej, 4 nazaj

PRIKLJUČNA GRED: prirejena za 6 hitrosti rotacije, 4 desne, 2 levi

KOLESA: pogon na vsa 4 kolesa

PNEVMATIKA: 6,0—16 ali 7,5—16

DIFERENCIAL: na obe osi, blokada prednje

ZAVORE: nožne na zadnjo os in pomožna ročna zavora

SISTEM ZA VZDIGOVANJE PRIKLJUČKOV: hidravlični, dvokolesni z blokado v vsakem položaju

KLJUKA: normalna

TEŽA TRAKTORJA: 770 kg brez bremena

NAJVEČJA VLEČNA MOČ: brez bremena 790 kg

ELEKTRIČNA OPREMA: 12 V

ZA NAKUP SE PRIPOROČA

Samonakladalne prikolice

MENGELE

Traktorje

FERRARI

Obračalnike

VOGEL & NOOT

Stroj ima menjalnik s 4 prestavami, tri delovne in eno hitro za prevoz ter vzvratno. Motor ima 13 KM na petrolejski ali bencinski pogon. Za plačilo v tuji valuti dobavljamo kosilnice tudi z Diesel motorjem.

Delovna širina grebenov:

m 1,10

m 1,27

Za delo pri močnem terenskem nagibu: stroj z manjšimi kolesi 4,50 x 14.

Hitrost stroja:

1. brzina: km 5 /h

2. brzina: km 7,5/h

3. brzina: km 10 /h

4. brzina: km 14 /h

AGROTEHNIKA - LJUBLJANA